

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням приймальної комісії Національної
академії внутрішніх справ
від 27 травня 2024 року, протокол № 4

Голова приймальної комісії

Володимир ЧЕРНІЙ

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ**

**для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
262 «Правоохоронна діяльність»**

Розглянуто та ухвалено на засіданні
науково-методичної ради Національної
академії внутрішніх справ (протокол № 5
від 22.05.2024)

Київ – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Білет з фахового іспиту включатиме три питання. Перше питання білету (перший компонент) стосуватиметься іноземної мови (англійської, німецької або французької). Друге питання білету (другий компонент) стосуватиметься теорії держави та права. Третє питання білету (третій компонент) стосуватиметься кримінального права, адміністративного права та процесу.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. ІНОЗЕМНА МОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне випробування з іноземної мови (англійська, німецька, французька) до магістратури за професійною спрямованістю має на меті визначення рівня підготовки вступників до магістратури в галузі іноземних мов. Для успішного складання іспиту вступнику треба продемонструвати практичні навички володіння іноземною мовою.

У Програмі визначено мету й завдання вступного випробування з іноземної мови на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра в Національній академії внутрішніх справ. Програма окреслює обсяг знань і вмінь з іноземної мови за програмою підготовки бакалавра.

Програму розроблено на основі навчальних програм з іноземної мови для студентів різних напрямів підготовки здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр». Зміст завдань вступного випробування не виходить за межі цих програм.

Мета програми:

- а) визначити єдині вимоги до вступного випробування з іноземної мови для вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра;
- б) сконцентрувати увагу вступників на систематизації і повторенні важливих практичних навичок і вмінь володіння іноземною мовою з урахуванням професійної спеціалізації;
- в) перевірити у вступників рівень сформованості професійно-комунікативної іншомовної компетенції на рівні B2+ – C1, у всіх видах мовленнєвої діяльності в процесі оволодіння іноземною мовою на рівні ступеня бакалавра.

Вступники складають іспит із тієї іноземної мови, з якої вони склали державний іспит для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра.

Форма вступних випробувань – усна бесіда, з урахуванням професійної спеціалізації.

Вступне випробування проводиться іноземною мовою з метою перевірки практичних знань і визначення рівня володіння вступниками лексичними, граматичними та комунікативними навичками в обсязі програми з іноземних мов для ЗВО і навичками роботи з текстом професійного характеру. Оцінювання рівня сформованості іншомовної компетенції вступників здійснюється за шкалою і критеріями, які подані у Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти і рекомендовані міністерством освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005). У програмі подається список рекомендованої літератури та перелік питань для підготовки до вступного випробування з англійської, німецької та французької мов.

1. ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОГО ВОЛОДІННЯ ВСТУПНИКАМИ ВИДАМИ МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вступне випробування з іноземної мови (англійська, німецька, французька) для здобуття ступеня вищої освіти магістра передбачає перевірку:

- рівня сформованості у вступників загальної іншомовної комунікативної компетенції за видами мовленнєвої діяльності (говоріння, письмо, аудіювання, читання);

- рівня сформованості професійно орієнтованої комунікативної компетенції (бесіда іноземною мовою);

- рівня сформованості граматичної та лексичної компетенції (використанням відповідних граматичних структур та лексичного мінімуму).

Згідно з вимогами Програми після закінчення вивчення курсу іноземної мови (ІМ) у бакалавраті студент повинен:

- володіти навичками та вміннями усної комунікації й застосовувати їх для спілкування в навчальних, загальнонаукових і професійних цілях;

- розуміти усне монологічне й діалогічне мовлення, що стосується тем загальнонаукового й професійного характеру;

- активно володіти базовою граматиною й основними граматичними явищами, характерними для загальнонаукового й професійного мовлення;

- володіти навичками перекладу як з іноземної мови на рідну, так і з рідної на іноземну в межах суспільно-політичної, країнознавчої та фахової тематики;

- знати базову, загальнонаукову лексику, а також термінологію в галузі вузької спеціалізації;

- уміти користуватися словником у ході читання професійно орієнтованої літератури;

- вилучати, інтерпретувати здобуту інформацію із оригінальних суспільно-політичних та фахових текстів і репрезентувати їх у відповідній формі (реферат, анотація, переказ, доповідь, есе та ін. в усній та письмовій формі) як рідною, так і іноземною мовами;

- брати участь у дискусії на теми, пов'язані зі спеціальністю; формулювати запитання й відповідати на них;

- володіти основними прийомами адекватного перекладу професійно орієнтованої літератури.

А це означає, що на вступному випробуванні з ІМ кандидат повинен продемонструвати високий рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції, необхідної йому в професійній діяльності.

Вступник має продемонструвати володіння такими іншомовними компетенціями:

Письмо

Письмо сприяє формуванню вмінь говоріння і читання та має на меті уміння викладати свої думки (висловлюватись) у письмовій формі за схемою або ситуацією.

Вступник повинен уміти:

- скласти план відповіді за запропонованою темою;
- викласти в письмовій формі ключові слова та основні тези доповіді.

Обсяг написаного може бути різним.

Фонетика

Англійський алфавіт. Міжнародний фонетичний алфавіт. Приголосні: вимова приголосних. Голосні: вимова голосних. Правила читання буквосполучень. Наголос: словесний наголос, наголос у фразах, логічний наголос. Ритм. Інтонаційні особливості англійського речення. Вимова смислових груп.

Лексика

Вступники повинні вільно володіти лексикою в межах побутових тем, а також тем, пов'язаних зі сферою професійної діяльності студента (2 500 одиниць); уміти варіювати формулювання, щоб уникнути частих повторів. До словникового запасу включаються також фразеологізми, найбільш вживані синоніми й антоніми іноземної мови, умовні скорочення.

Говоріння

Усне мовлення (діалогічне та монологічне) являє собою виконання системи мовленнєвих дій від елементарних висловлювань до вирішення комунікативних ситуацій, наближених до реального спілкування.

Вступник повинен розуміти іноземну мову в обсязі тематики, засвоєної у вищому навчальному закладі, правильно відповідати на запитання до прочитаного тексту й вести бесіду в межах тем, визначених навчальною програмою, використовуючи при цьому репліки, що становлять запитання-відповіді, репліки-запрошення та репліки-відповіді, які виражають згоду або незгоду чи вимагають уточнення. Лаконічно і послідовно викласти свої думки відповідно до запропонованої ситуації в межах передбаченої програмою тематики і засвоєного лексико-граматичного матеріалу. Обсяг висловлювання складає 16–20 речень граматично правильно оформлених.

Аудіювання

Аудіювання передбачає сприймання мови іншої особи при безпосередньому спілкуванні (до 7% незнайомих слів), адекватну реакцію на почуте під час розмови.

Вступник повинен розуміти англійську мову на слух при довжині фраз 7–8 слів. Розуміння матеріалу перевіряється за допомогою запитань до тексту, переказу англійською або українською мовою (залежно від рівня володіння англійською мовою).

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

2.1. Англійська мова

Морфологія

Артикль. Означений, неозначений, його значення та вживання. Відсутність артикля. Вживання артикля з власними назвами, назвами абстрактних понять та речовин.

Іменник. Однина та множина іменників. Відмінки іменників: загальний та присвійний. Функції іменника в реченні

Прикметник. Ступені порівняння прикметників.

Числівник. Кількісні та порядкові. Прості та десяткові дроби, дати, відсотки.

Займенник. Особові, зворотні, присвійні, вказівні, питальні, неозначені, заперечні. Об'єктний відмінок особових займенників. Абсолютна форма присвійних займенників.

Дієслово. Особові та неособові форми дієслова. Смислові, допоміжні і напівдопоміжні дієслова. Основні форми дієслова і правила їх утворення. Значення і вживання дієслів: to be, to have. Модальні дієслова: can, may, must, should, would. Правильні та неправильні дієслова. Три форми дієслова. Активний стан дієслова. Часи групи Simple (Indefinite): Present, Past, Future. Утворення, вживання, переклад. Показники часу.

Часи групи Continuous (Present, Past, Future). Утворення, вживання, переклад. Ознаки часу. Способи вираження майбутнього часу (to be going to, Present, Future Simple, Present Continuous).

Часи групи Perfect (Present, Past, Future). Утворення, вживання, переклад. Показники часу.

Часи групи Perfect Continuous (Present, Past, Future). Утворення, вживання, переклад. Ознаки часу.

Пасивний стан дієслів. Утворення, вживання, переклад.

Наказовий спосіб.

Узгодження часів. Пряма та непряма мова.

Інфінітив. Інфінітивні комплекси.

Дієприкметник. Дієприкметникові комплекси.

Герундій і віддієслівний іменник. Комплекси з герундієм.

Герундій та дієприкметник I. Основні відмінності.

Сполучники, прийменники. Основні випадки вживання. Сталі вирази з прийменниками.

Прислівник. Ступені порівняння прислівників.

Дієприкметник. Часи групи Continuous (Present, Past, Future). Утворення, вживання, переклад. Показники часу.

Словотворення. Утворення слів за допомогою суфіксів і префіксів. Найуживаніші префікси. Утворення слів зміною наголосу. Утворення слів за допомогою конверсії. Утворення слів словоскладанням чи основоскладанням.

Синтаксис

Структура англійського речення. Речення: розповідні, питальні, наказові, окличні. Прості: поширені, непоширені. Складні: складносурядні, складнопідрядні.

Головні члени речення: іменник, займенник, числівник, інфінітив, герундій.

Присудок: простий дієслівний, складений іменний, складений дієслівний.

Другорядні члени речення: додаток (прямий, непрямий, прийменниковий), обставини (обставина місця, обставина часу, обставина способу дії, обставина причини, обставина мети), означення (прикметник, іменник у присвійному відмінку, іменник у загальному відмінку, присвійний займенник, числівник, дієприкметник теперішнього і минулого часу, інфінітив).

Типи підрядних речень: підметове, предикативне, означальне, місця, часу, причини, мети, способу дії, умовне, наслідкове.

Умовні речення: реальні умовні речення Conditional I (if...), нереальні умовні речення (Conditional II), нереальні умовні речення, що стосуються минулого (Conditional III).

Питальні речення: загальні запитання; спеціальні запитання; запитання до різних членів речення (до підмета і його означення, до присудка, до іменної частини присудка, до прямого додатка, до прийменникового додатка, до означення додатка, до обставини); альтернативні запитання, роз'єднувальні запитання.

2.2. Німецька мова

Морфологія

Артикль. Означений, неозначений, нульовий артикль, його значення та вживання. Вживання артикля з власними назвами, назвами абстрактних понять та речовин.

Іменник. Рід іменників. Однина та множина іменників. Відмінки іменників. Типи відмінювання іменників. Функції іменника у реченні

Прикметник. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Числівник. Кількісні та порядкові. Прості та десяткові дробі, дати, відсотки.

Займенник. Особові, зворотні, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені, заперечні, взаємні. Відмінювання займенників.

Дієслово. Основні форми дієслова і правила їх утворення. Значення і вживання дієслів: sein, haben, werden. Модальні дієслова: können, dürfen, müssen, sollen, wollen, mögen. Правильні та неправильні дієслова. Три форми дієслова. Partizip II. Активний стан дієслова. Часи дієслова: утворення, вживання, переклад. Пасивний стан дієслів: утворення, вживання, переклад. Наказовий спосіб. Інфінітив. Інфінітивні комплекси.

Дієприкметник. Дієприкметникові комплекси.

Сполучники, прийменники. Основні випадки вживання. Сталі вирази з прийменниками.

Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Вживання прислівників. Займенникові прислівники: питальні, вказівні.

Словотворення. Утворення слів за допомогою суфіксів і префіксів. Найбільш уживані префікси. Утворення слів складанням слів або їхніх основ.

Синтаксис

Структура німецького речення. Речення: розповідні, питальні, наказові, окличні. Прості: поширені, непоширені. Складні: складносурядні, складнопідрядні, безсполучникові.

Головні члени речення: іменник, займенник, числівник, інфінітив. Присудок: простий дієслівний, складений іменний, складений дієслівний.

Другорядні члени речення: **додаток** (прямий, непрямий, прийменниковий), **обставини** (обставина місця, обставина часу, обставина способу дії, обставина причини, обставина мети), **означення:** прикметник, іменник у присвійному відмінку, іменник у загальному відмінку, присвійний займенник, числівник, дієприкметник теперішнього і минулого часу, інфінітив.

Типи підрядних речень: підметове, предикативне, означальне, місця, часу, причини, мети, способу дії, умовне, наслідкове.

Питальні речення: загальні запитання; спеціальні запитання; запитання до різних членів речення (до підмета і його означення, до присудка, до іменної частини присудка, до прямого додатка, до прийменникового додатка, до означення додатка, до обставини); альтернативні запитання.

2.3. Французька мова

Морфологія

Іменник (Le Nom). Граматичні категорії іменника. Рід іменників. Число іменників. Функції іменника у реченні.

Артикль (L'Article). Неозначений артикль (форми, вживання). Означений артикль (форми, вживання). Частковий артикль (форми, вживання). Відсутність артикля. Артикль і прийменник "de". Вживання артикля з власними іменами.

Прикметник (L'Adjectif). Рід прикметників. Число прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників. Місце прикметників. Займенникові прикметники (вказівні, присвійні, питальні). Неозначені прикметники.

Прислівник (L'Adverbe). Групи прислівників за значенням. Прислівники з суфіксом –ment. Ступені порівняння прислівників. Місце прислівників.

Числівник (Les Noms de nombre). Кількісні числівники. Порядкові числівники. Прості та десяткові дроби, дати, відсотки.

Займенник (Le Pronom.) Різні види займенників: Особові займенники. Придієслівні особові займенники. Незалежні особові займенники. Зворотний займенник “se”. Адвербіальні займенники “en” та “y”. Вказівні займенники. Присвійні займенники. Питальні займенники. Відносні займенники que, qui, dont. Неозначені займенники.

Дієслово (Le Verbe). Типи відмінювання французьких дієслів. Активний та пасивний стан. Заперечна форма дієслова. Безособовий зворот il y a. Безособова форма дієслова. Займенникові дієслова. Утворення та вживання часових форм. Індикатив. Часи дійсного способу: futur immédiat, passé immédiat, passe composé, imparfait, futur simple, plus-que-parfait. Умовний спосіб: Conditionnel. Наказовий спосіб. Узгодження часів. Неособові форми дієслова (інфінітив, дієприкметник теперішнього та минулого часу, Gérondif). Subjonctif: Утворення subjonctif présent. Вживання subjonctif у підрядних реченнях.

Прийменник (La préposition). Різні види прийменників.

Синтаксис

Порядок слів у французькому реченні. Типи речень залежно від мети висловлювання. Типи речень залежно від будови. Головні члени речення. Другорядні члени речення. Типи питальних речень (загальні, спеціальні, альтернативні, розділові). Типи підрядних речень: підметове, предикативне, означальне, місця, часу, причини, мети, способу дії, умовне, наслідкове. Пряма та непряма мова.

3. СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКА, НІМЕЦЬКА, ФРАНЦУЗЬКА)

3.1. Структура білета

Вступне випробування проводиться у формі бесіди іноземною мовою із зазначеної в білеті теми за професійним спрямуванням. Оскільки для майбутніх магістрів важливо вміти коректно вести та підтримувати обговорення (дискусію) певних наукових чи професійних проблем, дане завдання спрямоване на перевірку сформованості навичок і вмінь комунікативної компетенції вступників.

У підрозділі 3.3 подано орієнтовну тематику для проведення усної співбесіди англійською, німецькою і французькою мовами.

Об'єкт контролю: рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції вступників.

Форма контролю: монологічне мовлення та індивідуальна усна співбесіда з перевіркою правильності оформлення думки, мовленнєвої реакції, характеру паузації, ситуативності висловлювань.

3.2. Критерії оцінювання відповідей вступників

Оцінювання говоріння (бесіди).

Оцінюється з урахуванням адекватності відповіді поставленому комунікативному завданню та нормам сучасного усного іншомовного мовлення. Оцінюється мовленнєва поведінка вступників:

- виконання завдання: організація того, що і як сказано, з огляду на кількість, якість, відповідність та чіткість інформації;
- використання: точність та доречність використання мовних засобів; лексичний і граматичний діапазон;
- логічна послідовність, обсяг та відповідність мовленнєвій діяльності вступника;
- вимова: здатність студента продукувати розбірливі висловлювання.
- спілкування: здатність вступника брати активну участь у бесіді, обмін репліками та підтримання інтеракції (ініціювання розмови та реагування належним чином).

3.3. Зразки тем для бесіди

АНГЛІЙСЬКА МОВА

1. The State structure of Ukraine.
2. The Constitution of Ukraine.
3. The legislative power in Ukraine.
4. The judicial power in Ukraine.
5. Judicial institutions of Ukraine.
6. The executive power in Ukraine.
7. National symbols of Ukraine.
8. The Parliament of Ukraine and its functions.
9. Universal Declaration of Human Rights.
10. The legislative power in Great Britain.
11. Court system in Great Britain.
12. Court system in the USA.
13. Court system in Ukraine.
14. The Parliament of Great Britain and its functions.
15. The political and state system of the USA.
16. The State structure of the USA.
17. Ukraine's European choice.

18. Judicial institutions of the USA.
19. Interpol, its structure and aims.
20. Classification of crimes.
21. European Parliament and its roles.
22. Interpol and its functions.
23. The European Union: structure and functions.
24. Juvenile delinquency.
25. Problem of drug addiction in Ukraine and abroad.
26. Civil law.
27. Rights and duties of the citizens of Ukraine.
28. Ukrainian police – structure, tasks and responsibilities.
29. The United Nations and its role in the modern world.
30. Types of legal punishment.

HИMEЦЬКА MOBA

1. Rechtsverhältnisse im Familienrecht.
2. Schuldenfähigkeit im Strafrecht.
3. Rechtsfähigkeit. Natürliche und juristische Personen.
4. Arbeitsrecht im internationalen Vergleich.
5. Verfassung als zentrales Rechtsdokument. Ukrainische Verfassung.
6. Das Grundgesetz der Bundesrepublik Deutschland.
7. Geistiges Eigentum und Sacheigentum: Gemeinsamkeiten und Unterschiede.
8. Rechtsanwaltschaft: Berufsfeld, Aufgabenbereich.
9. Gericht als ein Organ der Rechtsprechung. Gerichtssystem im Deutschland.
10. Gericht als ein Organ der Rechtsprechung. Gerichtssystem in der Ukraine.
11. Wahlenrecht: Rechtliche Grundlagen.
12. Rechtsberatung: Tätigkeitsfeld, Bedeutung in der Gesellschaft.
13. Staatlicher Aufbau und politisches System der Ukraine.
14. Staatlicher Aufbau und politisches System der Bundesrepublik Deutschland.
15. Die Beziehungen zwischen der Ukraine und der BRD.
16. Gründung der Vereinten Nationen.
17. Aufgaben und Ziele der Vereinten Nationen.
18. Der Erhalt von internationalem Frieden und Sicherheit durch die Vereinten Nationen.

19. Umsetzung der humanitären Hilfe durch die Vereinten Nationen.
20. Einhaltung des Völkerrechts.
21. Deutsche Gesellschaft für die Vereinten Nationen.
22. Drogenprobleme im internationalen Vergleich.
23. Familienrecht und Familienschutz in der Ukraine und im Deutschland.
24. Das Verbrechen. Klassifikation der Verbrechen.
25. Grundrechte und Pflichten der Menschen.
26. Zivilrecht.
27. Grundrechte und Menschenrechte: Regelung in einzelnen Staaten.
28. Rechtsfähigkeit. Natürliche und juristische Personen.
29. Schuldunfähigkeit im Strafrecht.
30. Arbeitsrecht in der Ukraine.
31. Die gesetzgebende Gewalt. Bedeutung und Aufgaben.
32. Die richterliche Gewalt. Bedeutung und Aufgaben.
33. Juristenausbildung in der Ukraine. Arbeitsperspektiven.

ФРАНЦУЗСЬКА МОВА

1. Le régime politique de l'Ukraine (le pouvoir législatif et exécutif).
2. L'organisation judiciaire de la France.
3. La milice ukrainienne, son organisation et ses devoirs.
4. La classification des infractions.
5. La lutte contre le trafic de drogues.
6. La science politique.
7. L'Interpol comme organisation internationale et intergouvernementale de la police criminelle.
8. Les derniers événements en Ukraine et en France.
9. L'Organisation des Nations unies.
10. L'organisation du système judiciaire de l'Ukraine.
11. La police nationale de la France.
12. La milice ukrainienne, son organisation et ses devoirs.
13. La formation des cadres pour la milice ukrainienne. L'Académie nationale de l'Intérieur d'Ukraine.
14. Le pouvoir politique.
15. Le pouvoir législatif.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Англійська мова.

Підручники та навчальні посібники:

1. Англійська мова спеціального вжитку в Україні (ESP): Допроєктне дослідження / Британська Рада в Україні / Н. Астаніна, Г. Бакаєва, І. Беляєва. К.: Ленвіт. 2004. 124 с.
2. Англійська мова для юристів (правоохоронна діяльність). За ред. Давидової Н.В., Неженець Е.В. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2006. 219 с.
3. Англійська мова. Тренажер для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання [Текст] : за чинною програмою ЗНО: [тести у форматі ЗНО. Зразки бланків для відповідей. Відповіді до тестів] / Ірина Доценко, Оксана Євчук. - Вид. 2-ге, випр. і допов. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 158 с.
4. Англійська мова для юридичних і гуманітарних спеціальностей. Комунікативний аспект / Под ред. Мисик Л.В. К.: „Атака”, 2006. 367 с.
5. Афендікова Л. А. Англійська мова для юристів. Донецьк, 2002. 188 с.
6. Волкова О. Ю., Погожих Г. М. Усі розмовні теми. English. X.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2008. 608 с.
7. Гавура О. В. Англійська мова для працівників правоохоронних органів. Київ: „Логос”, 2000. 113 с.
8. Голіцинський Ю. Б. Граматика: зб. вправ: пер. з рос. 7 видання, виправлене та доповнене. Київ: Арій, 2015. 456с.
9. Гур'єва В. В. Англійська мова для студентів-юристів: навчальний посібник. Вид-во ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2009.
10. Гусак Т. М. Modern English Grammar in Practice. К. : Фірма «ІНКОС», 2002. 308 с.
11. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання (Рада з питань співпраці у галузі культури, Комітет освіти, Відділ сучасних мов. - Страсбург). К.: Ленвіт, 2003.
12. Зеленська О. П. Types of Crimes. Навчальний посібник з англійської мови. Київ: Вид-во ЄУФІМБ, 2006. 279с.
13. Контрольні роботи для підготовки до державної підсумкової атестації з англійської мови. 11 клас [Текст]: аудіювання, читання, письмо, говоріння / уклад.: Алла Марченко, Наталія Лесишин. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 95 с.
14. Ліпко І. П. Англійська мова для юристів. Підручник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2004. 208 с.
15. Мізецька І. Я. The European Economic Community: Практичний курс англійської мови для юристів. Харків: Одіссей, 2007.
16. Мисик Л.В. Українсько-англійський словник правничої термінології. Київ: „Юрінком Інтер”, 2006.
17. Петько Л. В., Ніколаєнко В. В. Англійська мова для вступників до магістратури зі спеціальності 8.060101 «Правознавство»: навч. посібник для

- бакалаврів, викладачів та студентів ВНЗ / за ред. Андрусина Б. І. К.: Ун-т «Україна», 2012. 140 с.
18. Хоменко Н. С. Англійська мова для юристів: навчальний посібник. Київ, МАУП, 2003. 115 с.
 19. Чайковська Л. М., Адамовська Л. М. Англійська мова. Довідник. Тернопіль: «Навчальна книга – Богдан», 2005. 575 с.
 20. Aarts V. Modern English Grammar/ Oxford University Press, 2011. 395p.
 21. Dictionary of Law. Oxford University Press, 2006.
 22. English for Lawyers: підруч. для студ. вищ. навч. закл./ за ред. В.П. Сімонюк. Х.: Право, 2011. 648с.
 23. English for students of Sociology = Англійська мова для студентів напряму «Соціологія»: навч. посіб. / Уклад. Л. А. Люлька. К.: МАУП, 2007. 204 с.
 24. English. [Text]: a textbook for the eighth form of secondary schools / Oksana Karpyuk = Англійська мова: підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / Оксана Карпюк. Тернопіль: Астон, 2016. 287 р.
 25. Evans Virginia. Round-Up. English Grammar Practice. Harlow: Logman, 2002. – # 4. 144 p.
 26. Evans Virginia. Round-Up. English Grammar Practice. Harlow: Logman, 2002. – # 5. 144 p.
 27. John Eastwood. Oxford Practice Grammar / Oxford University Press, 2000. 432 p.
 28. Huddleston R., Pullum G. Cambridge Grammar of the English Language/ Cambridge University Press, 2008. 1723p.
 29. Luke Prodromou. Grammar and Vocabulary for First Certificate. Longman, 2001. 319 p.
 30. Michael Swan, Catherine Walter. How English Works. A Grammar Practice Book / Oxford University Press. 2002. 358 p.

Німецька мова.

Підручники та навчальні посібники:

1. Гребінник Л. В., Петько Л. В., Ніколаєнко В. В. Німецька мова для вступників до магістратури зі спеціальностей 8.040301 «Політологія», 8.060101 «Правознавство»: навч. посібник для викладачів та студентів ВНЗ / за редакцією В. І. Гончарова. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. 156 с.
2. Гребінник Л. В., Петько Л. В., Ніколаєнко В. В. Німецька мова для вступників до магістратури зі спеціальностей 8.040201 «Соціологія», 8.050201 «Менеджмент організацій»: навч. посібник для викладачів та студентів ВНЗ / за редакцією В. І. Гончарова. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 138 с.
3. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О. та ін. Практична граматики німецької мови. Навч. посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи та завдання. 2-е видання, випр. та доповн. Вінниця: НРВА КНИГА, 2002. 334 с.
4. Івіна Л.В. Німецька мова для юристів. Дніпропетровськ.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2006. 110 с.

5. Німецька мова для початківців / Н.Ф.Кудіна, Т.О.Феклістова. Вінниця: Нова книга, 2008. 520 с.
6. Новітній німецько-український та українсько-німецький словник. К.: Промінь, 2011. 960с.
7. Романюк О. І. Німецька мова для працівників правоохоронних органів. – Київ, 1998. 239 с.
8. Романюк О. І. Німецька мова. Посібник з навчання реферуванню юридичної літератури. Київ, 1998. 69 с.
9. Шлоер Б., Сойко І. Російсько-українсько-німецький коментований словник з адміністративного права. Київ, Українська правнича фундація, 2003. 463 с.
10. Юридичний словник. Російсько-українсько-німецький. К., 1995. 254 с.
11. Andresen, U. Woyke, W.: Handbuch zur politischen Systems der Bundesrepublik Deutschland, Opladen, Verlag Lesken und Budrich., 1993.
12. Avenarius H., Die Rechtsordnung der Bundesrepublik Deutschland, Bundeszentrale für die politische Bildung, Bonn, 2002.
13. Deutsch als zweites Fach [Text] : lehrwerk / N. W. Romanowa. Cherson : Ailant, 2016. 189 p. - Назва дод. тит. арк. : Німецька мова як друга фахова / Н. В. Романова. Текст нім. мовою. Бібліогр.: с. 186-189.
14. Drechsler, H./Hiligen W./Neumann F.: Gesellschaft und Staat Lexikon der Politik, Baden-Baden, 1984.
15. Gottstein-Schramm B., Kalender S., Specht F. Grammatik-ganz klar!: Übungsgrammatik A1-B1/ Hueber Verlag, 2011.
16. Greifelds, C.: Rechtswörterbuch, 17 Auflage, München, Verlag C.H. Beck, 2002.
17. Isensee, J./ Kirchhof, P.: (Hg.), Handbuch des Strafrecht, Band I, II, 1997 Heidelberg, Verlag C.F. Müller.
18. Kettler H.S., Wörterbuch des Rechts- und Wirtschaftssprache, Band I, II, Verlag C.H. Beck, München, 2006.
19. Manssen G., Allgemeines Verwaltungsrecht, Verlag Recht und Wirtschaft, 2004.

Французька мова.

Підручники та навчальні посібники:

1. Великий французько-український / українсько-французький словник 430000 слів із транскрипцією /Т.Бусел. Київ: Перун, 2016. 1072с.
2. Крючков Г.Г., Мамотенко М. П. Прискорений курс французької мови. К., 2007. 383 с.
3. Опацький С.Є. Français. Niveau débutant. К., Ірпінь: «Перун», 2005. 310 с.
4. Роменская А.В., Шикин В.Я. Деловое общение на французском языке. К., 1997. 72 с.
5. Сімонок В.П. Французька мова. Харків: Вид-во «Право», 2004. 221 с.
6. Французский язык. Справочник школьника и студента. Донецк, 2005. 575 с.
7. Шидловська А.В. Французька мова для правоохоронців. Київ, 2012. 240 с.
8. 1000 thèmes parlés en français. Київ: вид-во «Ранок», 2005. 559 с.
9. Dictionnaire Le Robert maxi. le Robert, 2017. 1600 p.

10. Français [Text]: méthode de français pour la 8-e classe des établissements d'enseignement général / Nadiia Tchumak, Tetiana Kryvocheeva = Французька мова : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / [Н. П. Чумак, Т. В. Кривошеєва]. Харків : Фоліо, 2016. 240 p.
11. Grammaire progressive du Francais: nouvelle edition /Niveau intermediaire.- Cle International, 2003. 271 p.
12. Soignet Michel: Le Francais juridique. Livret d'activites – Hachette, 2003. 128 p.

2. ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Тема 1. Предмет, методи і функції теорії держави та права

Предмет теорії держави та права, її роль в оволодінні юридичними знаннями. Методологічне значення теорії держави та права. Загальнонаукові, спеціальнонаукові і приватнонаукові методи дослідження державно-правових явищ. Виникнення і розвиток загальнотеоретичної науки про державу та право (енциклопедія права, філософія права, загальна теорія держави та права). Загальнотеоретична, фундаментальна, методологічна юридична наука в Україні. Значення вивчення теорії держави та права для підготовки правоохоронців. Система навчального курсу теорії держави та права.

Тема 2. Поняття, походження і сутність держави

Розуміння держави в історії державно-правової думки. Поняття держави, її соціальна цінність. Походження держави. Загальне і особливе в походженні держави. Ознаки, що відрізняють державу від влади в первіснообщинному суспільстві. Розвиток держави, її історичні типи. Ознаки, що відрізняють державу від інших організацій суспільства.

Правова, соціальна держава та її основні ознаки. Правова держава і громадянське суспільство: аспекти співвідношення.

Тема 3. Держава і політична система суспільства

Політична система суспільства, її основні функції та елементи. Політична діяльність як основний системоутворюючий фактор в політичній системі суспільства. Політична система України. Місце і роль держави в політичній системі. Політична і державна влада. Форми взаємодії держави з іншими суб'єктами політичної системи. Суверенітет держави і його зв'язок з суверенітетом народу і національним суверенітетом.

Особливості положення держави в політичній системі України.

Тема 4. Форма держави

Поняття форми держави. Співвідношення форми держави з її сутністю. Форма правління. Монархічна та республіканська форма правління. Їх види і основні риси. Поняття і види форм державного устрою. Унітарна держава, федерація, конфедерація, імперія, їх основні ознаки і особливості. Роль економічних, політичних, національних та інших факторів у виборі форми державного устрою. Поняття державно-правового режиму. Його співвідношення з формою правління, формою державного устрою. Види державно-правових режимів.

Особливості елементів форми держави України.

Тема 5. Механізм та функції держави

Поняття функцій держави. Взаємозв'язок і взаємозалежність функцій держави, їх розвиток на різних етапах розвитку держави. Класифікація функцій держави. Внутрішні функції держави. Економічні функції і особливості їх

здійснення в умовах ринкової економіки. Функції держави в умовах воєнного стану. Становлення функції соціального обслуговування. Екологічна функція. Розвиток функцій захисту правопорядку, охорони власності, прав і свобод громадян в секторі безпеки та оборони. Євроінтеграційні аспекти забезпечення прав і свобод людини та громадянина в діяльності Національної поліції. Зовнішні функції держави, їх розвиток у сучасному світі. Основні і неосновні функції. Постійні і тимчасові функції держави.

Форми і методи здійснення функцій держави в умовах воєнного стану..

Поняття механізму держави. Механізм держави як система державних організацій. Державні організації: поняття, основні ознаки, види.

Поняття державного апарату, його співвідношення з механізмом держави. Принцип розподілу влад і структура державного апарату. Законодавча, виконавча і судова влади, їх соціальне призначення, основи організації і взаємодії.

Поняття про нульову толерантність в діяльності правоохоронних органів.

Тема 6. Поняття, походження та розвиток права

Розуміння права в історії державно-правової думки. Поняття права, його соціальна цінність. Право як нормативний регулятор суспільних відносин. Історичні типи права. Функції права. Спеціально-юридичні функції права.

Право і управління. Правові форми діяльності держави. Право і державний примус.

Тема 7. Об'єктивне право: поняття, ознаки, принципи, структура

Поняття права, його відмінні ознаки. Різноманітність визначень права.

Об'єктивне та суб'єктивне право. Сутність, зміст, структура і соціальна цінність об'єктивного права. Право і закон. Принципи права. Загальноправові, міжгалузеві, галузеві і принципи інститутів права. Приватне та публічне право. Матеріальне та процесуальне право. Регулятивне та охоронне право.

Тема 8. Правоутворення та форми (джерела) права

Поняття правоутворення. Правотворча діяльність як особлива форма соціального управління. Суб'єкти, принципи і стадії правотворчої діяльності. Правотворчість і юридична техніка.

Поняття і види форм (джерел) права, їх особливості. Нормативно-правовий акт як основна форма (джерело) права в Україні.

Дія нормативно-правових актів у часі, просторі та за колом осіб.

Тема 9. Норми права та інші соціальні норми

Поняття соціальних норм. Види соціальних норм і їх особливості.

Поняття норми права. Норма права як елемент права. Норма права як загальнообов'язковий стандарт поведінки. Норма права і стаття нормативно-правового акту. Види, структура і ефективність норм права.

Співвідношення і взаємодія норм права з іншими соціальними нормами.

Тема 10. Система права та система законодавства

Поняття системи права, її об'єктивна обумовленість і головні властивості. Системність як особлива властивість права. Норма права, правовий інститут, підгалузь права, галузь права, правовий комплекс як основні структурні елементи системи права; їх характеристика.

Основи і принципи побудови і функціонування системи права. Предмет і метод правового регулювання як основи розподілу права на галузі та інститути права.

Поняття і зміст системи законодавства, її співвідношення з системою права. Система законодавства України.

Систематизація нормативних актів. Кодифікація, інкорпорація, консолідація.

Тема 11. Форми реалізації права

Поняття, форми реалізації норм права. Методи забезпечення реалізації норм права. Виконання як форма реалізації норм права. Використання як форма реалізації норм права. Дотримання як форма реалізації норм права.

Соціальний і правовий зміст реалізації норм права.

Реалізація норм права у сфері професійної діяльності правоохоронців.

Тема 12. Застосування права як особлива форма його реалізації

Поняття застосування норм права як особливої форми їх реалізації. Суб'єкти і стадії застосування норм права. Вимоги правильного застосування норм права. Акти застосування норм права.

Прогалини в законодавстві і шляхи їх усунення. Аналогія права і аналогія закону. Юридичні колізії та шляхи їх вирішення.

Особливості застосування норм права в юридичній діяльності. Акти застосування норм права, що видаються правоохоронцями.

Тема 13. Тлумачення норм права і його значення для правоохоронців

Поняття, необхідність і цілі тлумачення нормативно-правових актів. Види і способи тлумачення норм права. Акти тлумачення норм права: поняття і класифікація. Тлумачення правових норм в правозастосовній діяльності. Тлумачення норм права, що здійснюється правоохоронцями.

Тема 14. Правові відносини

Поняття і основні риси правових відносин. Види правовідносин і критерії їх класифікації. Склад і зміст правовідносин. Поняття і види суб'єктів правовідносин. Правосуб'єктність: правоздатність, дієздатність, деліктоздатність. Поняття та види суб'єктів правовідносин. Поняття та види об'єктів правовідносин. Юридичні факти: поняття і класифікація. Гендерні аспекти в правових відносинах.

Тема 15. Правова поведінка

Соціальна поведінка і її види. Нормативна поведінка. Право і поведінка. Правова поведінка: поняття, ознаки, структура. Види і співвідношення з іншими видами соціальної поведінки. Поняття і ознаки правомірної поведінки. Правові наслідки правомірної поведінки. Стимулювання і заохочення правомірної поведінки, засоби її охорони і захисту. Правопорушення: поняття і ознаки. Види правопорушень. Нульова толерантність.

Тема 16. Юридична відповідальність

Юридична відповідальність: поняття, ознаки. Види юридичної відповідальності. Перспективна юридична відповідальність. Ретроспективна юридична відповідальність. Підстави притягнення та звільнення від юридичної відповідальності. Обставини, що виключають юридичну відповідальність.

Функції юридичної відповідальності. Принципи юридичної відповідальності і їх характеристика.

Тема 17. Правова свідомість та правова культура

Право. Правосвідомість і духовне життя суспільства. Структура правосвідомості. Джерела формування правосвідомості. Правова ідеологія і правова психологія, їх співвідношення. Види правової свідомості. Правова культура. Структура та види правової культури. Професійна правосвідомість та правова культура правоохоронців.

Тема 18. Державна дисципліна, законність та правопорядок

Дисципліна: поняття, види. Державна дисципліна: поняття і форми виявлення (трудова, планова, фінансова, виробнича і т.п. дисципліна). Поняття законності і її зміст. Принципи законності. Нормативно-правова основа законності. Гарантії законності. Суспільний порядок та правопорядок. Ознаки та вимоги правопорядку.

Тема 19. Правове регулювання та його механізм

Поняття і форми правового впливу на суспільні відносини. Правове регулювання: поняття, предмет, методи, засоби. Стадії процесу правового регулювання. Типи правового регулювання. Механізм правового регулювання: поняття, основні елементи, їх зв'язок і взаємодія. Ефективність механізму правового регулювання.

Тема 20. Правовий статус особи і роль Національної поліції в його забезпеченні

Людина, особа, громадянин. Поняття і основні елементи правового статусу особи. Суб'єктивні права та юридичні обов'язки: поняття, види. Гарантії здійснення прав і свобод людини та громадянина. Діяльність Національної поліції як елемент системи гарантій здійснення прав, свобод і обов'язків громадян.

Основні напрямки діяльності Національної поліції щодо забезпечення здійснення прав, свобод і обов'язків громадян. Підстави і межі втручання працівників Національної поліції в процес здійснення громадянами їх прав, свобод і обов'язків.

Тема 21. Правова система: поняття та характеристика елементів

Правова система. Співвідношення правової системи і системи права. Статичні елементи правової системи. Динамічні елементи правової системи.

Юридична практика в правовій системі.

Правова система України та перспективи її розвитку.

Тема 22. Основні правові системи сучасності

Порівняльне правознавство як наука. Різноманітність сучасних правових систем: поняття та види. Романо-германська правова сім'я і її особливості. Структура і джерела англо-американського права. Мусульманське право. Інші правові системи сучасності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабанли Р. Ш. Призначення покарання в Україні: теоретико-прикладні засади. Чернігів : Десна Поліграф, 2019. 488 с.
2. Бачинська О.-М. І. Принцип недискримінації і механізми його реалізації (теоретико-правові аспекти) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2019. 248 с.
3. Білозьоров Є. В. Методологічний підхід як інструмент пізнання права / Є. В. Білозьоров // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 90 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2021. С. 32-37
4. Богів Я. С. Народний суверенітет : правова теорія та державотворча практика: монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 416 с.
5. Бондаренко А. І. Роль верховенства права у правозахисній діяльності сучасної держави / А. І. Бондаренко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 87 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2020. С. 17-22
6. Бостан С. К. Форми державного правління країн Європейського Союзу: юридичні моделі і політична практика : монографія. К. : Центр навчальної літератури, 2018. 204 с.
7. Булкат М. С. Теоретико-правові засади розвитку та функціонування судової влади : монографія / НАН України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ : Юрид. думка, 2018. 502 с.
8. Громадянське суспільство в Україні: сучасний стан, виклики, стратегія модернізації : монографія : у 3 т. /за заг ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка та акад. НАПрН О. В. Скрипнюка. Київ : Юрид. думка, 2019. Т. 2. Доктринальний вимір галузевих засад функціонування громадянського суспільства в Україні. 588 с.
9. Даніліна М. І. Конституційні основи становлення соціальної держави / М. І. Даніліна // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 85 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2020. – С. 56-61.
10. Дергунова О. І. Психологічний тип праворозуміння: теоретичні основи генезису і трансформацій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2020. 20 с.
11. Дідич Т. О. Правоутворення в Україні: теоретико-правові та практичні аспекти : монографія. Київ : Ліра-К, 2018. 492 с.
12. Дурнов Є. С., Кривицький Ю. В., Сокур Ю. В. Історія держави та права України : термінол. слов. Київ : Гельветика, 2019. 191 с.
13. Євроатлантичний вектор України: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, І. О. Кресіна, А. І. Кудряченко, Ю. С. Шемшученко та ін. Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України. Київ: Національна академія наук України, 2019. 328 с.

14. Забезпечення прав людини у правоохоронній діяльності : навч. посіб. / Кол. авт. ; за ред. д-ра юрид. наук, доц. В. О. Боняк. [2-е вид. перероб. і допов.]. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2018. 263 с.
15. Загальна теорія права : підручник / [О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін.] ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.
16. Загальна теорія права : підручник / М. С. Кельман, В. М. Стратонов. Вид. 6-те, доп. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 742 с.
17. Загальна теорія права. Нормативний курс : підруч. для студ.-юристів за ред. д-ра юрид. наук, проф. С. В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер, 2021, 576 с.
18. Калюжний Р. А., Шапенко Л. О. Наукові основи правотворчості та юридичної техніки : курс лекцій / Нац. авіац. ун-т, Юрид. ф-т. Київ : Людмила, 2019. 73 с.
19. Кириченко В. М., Кириченко Ю. В., Соколенко Ю. М. Політико-правова система України : підручник / за заг. ред. В. М. Кириченка. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 304 с.
20. Кміта О. В. Законність у процесі постановлення правової держави в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Острог, 2016. 211 с.
21. Коваль Н. Т. Зasadничі принципи правозастосування у розбудові правової держави: методологічні основи концептуалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Івано-Франківськ, 2019. 20 с.
22. Колодій О. А. Функції конституційно-правового статусу Українського народу: поняття, ознаки та класифікація. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія : Юридичні науки. 2021. Т. 32 (71), № 1. С. 17–22.
23. Кононенко В. П. Вирішення територіальних спорів Міжнародним Судом ООН: теорія і практика : монографія. Київ – Одеса : Фенікс, 2018. 483 с.
24. Корунчак Л. А. Генеза та еволюція джерел права: синергетичний підхід : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Харків, 2019. 19 с.
25. Кравцова З. С. Зміст народного суверенітету та представницької демократії в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 1. С. 75–79.
26. Кравцова З. С. Конституційно-правові засади організації і здійснення державної влади в Україні : монографія. Київ : Ліра-К., 2019. 428 с.
27. Кресіна І. О., Явір В. А., Ходаківський М. Д. Етнокультурна автономія як інститут забезпечення прав національних меншин: світовий досвід і Україна : наук. записка. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2018. 100 с.
28. Кривицький Ю. В. Права людини і громадянина: концептуальні засади забезпечення в контексті правової реформи. *Правова система держави: проблеми формування та перспективи розвитку в контексті євроінтеграції* : матеріали XII Всеукр. наук. конф. (м. Одеса, 10 груд. 2020 р.) / ОДУВС. Одеса, 2020. С. 85–90.

29. Крижановська О. В. Інституційні засади правопорядку: загальнотеоретичне дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Запоріжжя, 2018. 20 с.
30. Кризи політичного розвитку в Україні: причини, зміст і способи нівелювання : монографія / авт. кол.: Г. І. Зеленько (керівник, наук. ред.), Р. В. Балабан, С. Г. Брехаря, Л. Л. Кияниця, О. Ю. Кондратенко, Н. В. Кононенко, Т. М. Ляшенко. Київ : ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 352 с.
31. Курилюк Ю. Б. Значення державного кордону для забезпечення правопорядку в Україні / Ю. Б. Курилюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 90 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2021. С. 83-88.
32. Кучук А. М. Основи теорії правового поліцентризму : монографія. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 312 с.
33. Лапка О. Я., Пендюра М. М. Верховенство права як основоположний принцип українського конституціоналізму. *Незалежність України: права людини та національна безпека* : зб. матеріалів Першої міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 21 трав. 2021 р.) / [упоряд. Л. В. Ярмол] ; Нац. ун-т «Львівська політехніка». Львів, 2021. С. 98–102.
34. Лапка О. Я., Пікуля Т. О. Принципи відомчої нормотворчості. *Київський часопис права*. 2021. № 2. С. 23–30.
35. Лісовська Ю. П., Лісовський П. М., Подоляка С. А. Правова держава : історія, теорія, методологія : навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 347 с.
36. Макаренко Л. О. Правова культура: теоретико-методологічні основи дослідження : монографія. Київ : Парлам. вид-во, 2019. 576 с.
37. Мельник А. А. Якість закону: теоретико-методологічний та техніко-юридичний аспекти : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2018. 18 с.
38. Мінченко О. В. Правові принципи як форми права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 7. С. 12–14.
39. Мінченко О. В. Свобода вираження поглядів у демократичному суспільстві як актуальна проблема. *Правовий дискурс* : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів та викладачів закладів вищої освіти (Черкаси, 12 жовт. 2021 р.). Черкаси, 2021. С. 35–36.
40. Місцеве самоврядування в Україні та зарубіжних державах: порівняльно-правові аспекти : монографія / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. В. Батанова, д-ра юрид. наук, проф. О. В. Марцеляка, д-ра юрид. наук, проф. А. Берлінгуера. Київ : ОСНОВА, 2020. 672 с.
41. Назаренко О. А. Деформація правосвідомості: теоретичні перспективи подолання (до сторічного ювілею Національної академії внутрішніх справ). *Здобутки кафедри теорії держави та права крізь призму сторічного поступу Національної академії внутрішніх справ* : матеріали круглого столу (м. Київ, 24 берез. 2021 р.). Київ, 2021. С. 99–102.
42. Назаренко О. А. Правові цінності: загальнотеоретичний огляд. *European potential for the development of legal science, legislation and law*

enforcement practice. Włocławek, Republic of Poland. 2021. February 26-27. S. 42–46

43. Наставний Б. Е. Поняття та різновиди помилок у використанні законодавчої техніки: теоретико-правове дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2019. 275 с.

44. Наукові засади державотворення і правотворення: історія сучасність і перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 19 серп. 2021 р.). До 30-річчя незалежності України / за заг. ред. акад. НАН України Ю. С. Шемшученка. Київ : Юрид. думка, 2021. 372 с.

45. Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь/ ред.. кол. С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Н. В. Хамітов, Є. І. Головаха, С. С. Дембіцький, В. А. Смолій, О. В. Скрипнюк, С. В. Стоєцький / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України. Київ, 2022. 552 с.

46. Онищук І. І. Техніка юридичного письма в нормативно-правових актах : монографія / Ун-т Короля Данила ; Нац. акад. прав. наук України ; Лабораторія акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. [2-ге вид., стер.]. Харків : Право, 2019. 224 с.

47. Паламарчук В. А. Правовий режим державної території (теоретико-правове дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2019. 20 с.

48. Пархоменко Н. М. Національна ідея як основа правового та патріотичного виховання. Актуальні питання правового та патріотичного виховання здобувачів вищої освіти ЗВО зі специфічними умовами навчання в умовах воєнного стану [Текст] : матеріали наук.-теорет. конф., присвяч. Дню науки та пам'яті С. М. Легуші (Київ, 19 трав. 2022 р.) / [редкол.: С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський, Н. М. Пархоменко та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. – С. 15-19

49. Пендюра М. М. Теорія держави та права. Курс інтерактивних лекцій / М. М. Пендюра. – К. : 7БЦ, 2023. 468 с.

50. Пендюра М. М. Граматичне (мовне) тлумачення норм права як необхідний та ефективний спосіб забезпечення якісного правотворчого процесу у правовій системі України. *Національні правові системи в умовах глобалізації (пам'яті професора О. Г. Мурашина)* : зб. матеріалів круг. столу (м. Київ, 21 берез. 2019 р.) / [редкол. : А. М. Завальний, Ю. В. Кривицький, Н. В. Лазнюк] ; Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2019. С. 114–115.

51. Пендюра М. М. Нова філософія задач поліції як сервісної служби в демократичній правовій державі. Філософські, методологічні та психологічні проблеми права [Текст] : матеріали VIII Всеукр. наук.-теорет. конф. (Київ, 26 листоп. 2020 р.) / [редкол.: В. В. Черней, М. В. Костицький, С. Д. Гусарев та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. С. 221-224

52. Пендюра М. М. Особливі методи комунікації поліції в демократичному суспільстві із національними меншинами: європейський досвід. X-ті наукові читання, присвячені пам'яті академіка В. В. Копейчикова :

зб. матеріалів (м. Київ, 18 лист. 2020 р.) / Редкол. : М. М. Пендюра, Ю. В. Кривицький. Київ : НАВС, 2020. С. 135-137

53. Пендюра М. М. Роль права як аксіологічного феномена в розвитку сучасної демократичної, правової соціальної держави. *Стан дотримання прав людини в умовах сучасності: теоретичні та практичні аспекти* : матеріали VIII всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 22 берез. 2018 р.) / [редкол. : В. В. Черней, С. С. Чернявський, Д. В. Андрєєв, Б. В. Калиновський та ін.] ; Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2018. С. 257–260.

54. Пендюра М. М., Лапка О. Я. Толерантність і європейські правові цінності. Альманах права. Актуальні проблеми правового розвитку в умовах війни та післявоєнної відбудови держави. Випуск 13. Київ: Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2022. С. 276-281 http://almanahprava.org.ua/zmist_nomeriv.html

55. Петков С. Поліетнічна Україна: формування поліетнічного та полірелігійного складу населення на теренах Східної Європи з найдавніших часів до XIX ст. Київ : АртЕк. 2019. 152 с.

56. Політико-правові засади миротворчої операції в Донбасі: світовий досвід для України : наук. записка / О. В. Кресін (кер. авт. кол.), І. М. Проценко, К. О. Савчук, О. М. Стойко. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2018. 160 с.

57. Права людини в національному та європейському контекстах : підручник / [Н. І. Петрецька, Ю. М. Бисага, Д. М. Белов та ін.] ; за заг. ред. Н. І. Петрецької, Ю. М. Бисаги. Ужгород : Гельветика, 2018. 482 с.

58. Право і прогрес: запити громадянського суспільства / [Ю. С. Шемшученко, Н. М. Оніщенко, Н. М. Пархоменко та ін.] ; за заг. ред. Н. М. Оніщенко. Київ : Наукова думка, 2020. 367 с.

59. Правова ідеологія як засадничий принцип консолідації українського суспільства : монографія. / [Ю. С. Шемшученко, Н. М. Оніщенко, О. В. Скрипнюк та ін.]. Київ : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2018. 86 с.

60. Правозастосування : навч. посіб. / [О. А. Назаренко та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева ; Нац. акад. внутр. справ. Київ : Маслаков, 2020. 160 с.

61. Правознавство : навч. посіб. / М. М. Пендюра, О. Я. Лапка, А. Л. Калінюк та ін. – К. : 7БЦ, 2022. – 548 с.

62. Процюк І. В. Виконавча влада в парламентських державах / І. В. Процюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 91 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2021. – С. 174-185.

63. Савченко К. Ю. Судова практика як елемент правової системи України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2019. 20 с.

64. Свириденко Г. В. Правомірна поведінка: сучасний контекст : монографія. Київ : Юрид. думка, 2018. 212 с.

65. Святненко А. П. Право на свободу мирних зібрань в Україні та державах Європейського Союзу : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Київ, 2019. 220 с.

66. Севрук В. Г. Взаємодія органів Національної поліції України з іншими підрозділами правоохоронних органів під час протидії злочинам, що вчиняються організованими групами й злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі / В. Г. Севрук // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 91 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2021. – С. 186-197
67. Севрюков Д. К. Суверенітет. Генеалогія ідеї в контексті політичної та правової історії : монографія. Київ : Талком, 2018. 234 с.
68. Сімутіна Я. В. Юридичні факти в механізмі правового регулювання трудових відносин : монографія. Київ : Ніка-Центр, 2018. 436 с.
69. Смірнова В. О. Політична воля як чинник державотворчої діяльності : об'єктивні та суб'єктивні детермінанти. Київ : Логос, 2019. 384 с.
70. Старосольський В. Й. Держава і політична влада : у 2 ч. Київ : ЛОГОС України, 2017. Ч. 2. 472 с.
71. Сухарко А. В. Система органів суддівського врядування в Україні / А. В. Сухарко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 88 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2020. – С. 128-134.
72. Сухонос В. В. Механізм держави і місцеве самоврядування: дихотомія антиномії і симбіозу в конституційно-правовій парадигмі : монографія. Суми : Університетська книга, 2018. 287 с.
73. Сучасний унітаризм: доктрина і практика : монографія. До 30-річчя незалежності України / [Ю. С. Шемшученко, О. В. Скрипнюк, О. В. Батанов та ін.] ; за ред. Ю. С. Шемшученко. Київ : Юрид. думка, 2021. 514 с.
74. Теорія держави і права : підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2018. 416 с.
75. Теорія держави і права : підручник / В. М. Марчук, Л. В. Ніколаєва, Т. О. Гуржій та ін. ; за заг. ред. Л. В. Ніколаєвої, Т. О. Гуржії. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 424 с.
76. Теорія держави і права. Збірник тестових завдань : навч.-метод. посіб. / В. О. Боняк, І. С. Лантух, І. А. Сердюк, Ю. В. Христова. Дніпро : Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2019. Ч. 1. 60 с.
77. Теорія держави та права : навч. посіб. / В. П. Власенко та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева. Київ : 7БЦ, 2022. 472 с.
78. Теорія держави та права : практикум / [Є. В. Білозьоров та ін.]. Київ : Маслаков, 2018. 166 с.
79. Тертишник В. М. Права і свободи людини: підручн. Київ: Алерта, 2022. 432 с.
80. Тихоненков Д. А. Історія держави і права зарубіжних країн в питаннях і відповідях : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 247 с.
81. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.

82. Халюк С. О. Поняття принципів конституційно-правового статусу Вищої ради правосуддя / С. О. Халюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 91 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2021. – С. 217-222

83. Харченко Н. П. Стратегічна правотворчість як вид правотворчості. *Громадянське суспільство в Україні: проблеми забезпечення правотворчої діяльності* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 2–3 квіт. 2021 р.). Харків, 2021. Ч. 2. С. 9–12.

84. Харченко Н. П. Стратегічні акти України як інструмент правової політики в умовах європейських та транснаціональних безпекових процесів. *Здобутки кафедри теорії держави та права крізь призму сторічного поступу НАВС* : зб. матеріалів круг. столу (м. Київ, 24 берез. 2021 р.) / [редкол. : А. М. Завальний, Ю. В. Кривицький, Н. В. Лазнюк] Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2020. С. 101–104.

85. Харченко Н. П. Структура правового режиму: загальнотеоретична характеристика. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Вип. 1 (22). С. 25–28.

86. Чорна А. М. До характеристики правового статусу окремих центральних органів виконавчої влади як суб'єктів / А. М. Чорна // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. Вип. 87 / редкол.: Г. І. Чанишева (голов. ред.) та ін. – Одеса : Гельветика, 2020. С. 198-204

87. Шапошніков А. О. Квазідержави як феномен сучасної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2018. 17 с.

88. Шутак І. Д. Розвиток теорії та практики юридичної техніки / Ун-т Короля Данила ; Лабораторія акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. Харків : Право, 2018. 366 с.

89. Щербина В. С. Засоби законодавчої техніки: теоретико-правові аспекти формування та вдосконалення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2019. 16 с.

90. Явір В. А. Етнополітична інтеграція та дезінтеграція у сучасному світі: політико-правовий концепт : монографія. Київ : Логос, 2018. 452 с.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Акти застосування норм права: поняття, ознаки.
2. Аспекти взаємодії правової держави та громадянського суспільства.
3. Види норм права.
4. Види органів держави.
5. Види правовідносин і критерії їх класифікації.
6. Види правової поведінки.
7. Вимога об'єктивності застосування норм права.
8. Внутрішні і зовнішні функції держави: поняття і зміст.
9. Гендерні аспекти в правових відносинах.
10. Громадянське суспільство: поняття, ознаки.
11. Дія нормативно-правових актів у просторі та за колом осіб.
12. Дія нормативно-правових актів у часі. Зворотна дія закону.
13. Євроінтеграційні аспекти забезпечення прав і свобод людини та громадянина в діяльності Національної поліції.
14. Закон та його види.
15. Застосування норм права як особлива форма їх реалізації.
16. Зловживання правом як вид правової поведінки.
17. Значення вивчення теорії держави та права для підготовки правоохоронців.
18. Колізії в законодавстві: поняття, види.
19. Механізм держави як система державних організацій.
20. Місце і роль держави в політичній системі України.
21. Місце та роль Основного Закону в системі законодавства.
22. Норма права і стаття нормативно-правового акту.
23. Нормативно-правовий акт. Види нормативно-правових актів.
24. Основні елементи системи права і їх характеристика.
25. Підзаконний нормативно-правовий акт: поняття, види.
26. Підстави звільнення від юридичної відповідальності.
27. Підстави притягнення до юридичної відповідальності.
28. Політична система суспільства: поняття, основні функції та елементи.
29. Поняття і види об'єктів правовідносин.
30. Поняття і види систематизації нормативно-правових актів.
31. Поняття і види соціальних норм, їх основні властивості.
32. Поняття і види тлумачення норм права. Способи тлумачення норм права.
33. Поняття і види форм (джерел) права.
34. Поняття і зміст системи законодавства.
35. Поняття і основні ознаки правовідносин.
36. Поняття і структура правосвідомості.
37. Поняття механізму правового регулювання та його структура.
38. Поняття права та його соціальна цінність.

39. Поняття про нульову толерантність в діяльності правоохоронних органів.
40. Поняття системи права.
41. Поняття та види державної дисципліни.
42. Поняття та види державно-правового режиму.
43. Поняття та види суб'єктів права.
44. Поняття та види форми державного устрою.
45. Поняття та види форми правління.
46. Поняття та види функцій права.
47. Поняття та елементи правового статусу особи.
48. Поняття та елементи форми держави.
49. Поняття та класифікація функцій держави.
50. Поняття та класифікація юридичних фактів.
51. Поняття та ознаки органів держави.
52. Поняття та ознаки права і держави.
53. Поняття та ознаки правової, соціальної держави.
54. Поняття та ознаки правомірної поведінки, її види.
55. Поняття та ознаки юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності.
56. Поняття та принципи законності. Гарантії законності.
57. Поняття та співвідношення суспільного порядку і правопорядку.
58. Поняття та форми реалізації норм права.
59. Порівняльне правознавство: поняття, історія формування, сучасний стан.
60. Право і держава: аспекти співвідношення.
61. Правова культура: поняття і структура.
62. Правова поведінка: поняття та ознаки.
63. Правова система: поняття, структура, співвідношення з системою права.
64. Правова сім'я: поняття, критерії класифікації, види.
65. Правове регулювання як різновид правового впливу на суспільні відносини.
66. Правопорушення і проступки: поняття, ознаки, види.
67. Правосуб'єктність: поняття, структура.
68. Правотворча діяльність як особлива форма соціального управління.
69. Предмет і методологія теорії держави та права.
70. Предмет та методи правового регулювання.
71. Принципи організації та функціонування апарату держави.
72. Принципи права та їх характеристика.
73. Принципи правотворчої діяльності.
74. Принципи та функції юридичної відповідальності.
75. Прогалини в законодавстві і шляхи їх усунення.
76. Система юридичних наук і місце в них теорії держави та права.
77. Склад і зміст правовідносин.
78. Склад правопорушення: загальна характеристика.

79. Стадії і вимоги застосування норм права.
80. Стадії процесу правового регулювання.
81. Структура норми права.
82. Суб'єкти та види правотворчої діяльності.
83. Суб'єктивне право: поняття, структура.
84. Теорії походження держави.
85. Теорія розподілу влади: історія та основні засади.
86. Тлумачення норм права за обсягом.
87. Тлумачення норм права, що здійснюється юристами.
88. Форми і методи здійснення функцій держави в умовах воєнного стану.
89. Функції теорії держави та права.
90. Характеристика спеціально-юридичних функцій права.

3. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система кримінального права. Наука кримінального права

Поняття кримінального права як самостійної галузі права, галузі законодавства, навчальної дисципліни та науки – галузі правознавства (юриспруденції).

Кримінальне право як галузь права. Ознаки кримінального права. Соціальна обумовленість кримінального права. Співвідношення кримінального права і кримінальної політики.

Кримінальне право як засіб охорони суспільних відносин і встановленого в суспільстві правопорядку. Завдання кримінального права, його роль в побудові демократичного суспільства.

Принципи кримінального права України: загальні та галузеві.

Кримінальне право в системі права України. Кримінальне право та суміжні галузі права (кримінальне процесуальне право, кримінально-виконавче право, адміністративне право).

Система кримінального права. Загальна та Особлива частини. Поняття та система Загальної частини.

Наука кримінального права. Розвиток науки кримінального права. Наступність у науці кримінального права. Розробка наукою основних інститутів кримінального права. Соціологія кримінального права як складова частина кримінально-правової норми. Вплив науки кримінального права на законодавчу і правозастосовчу діяльність, на формування юридичного мислення і правової свідомості населення.

Предмет і завдання науки кримінального права. Зв'язок науки кримінального права із суміжними науками (кримінологією, юридичною статистикою, судовою медициною, психіатрією та ін.). Методи науки кримінального права. Система курсу кримінального права. Вступ до вивчення кримінального права.

Вчення про кримінальне правопорушення; вчення про покарання; кримінальне право зарубіжних держав; критичний підхід до використання літератури, яка видана до проголошення незалежності України.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки та значення. Закон про кримінальну відповідальність як єдине джерело кримінального права. Загально-превентивна роль закону про кримінальну відповідальність. Точне виконання закону про кримінальну відповідальність – необхідна умова зміцнення правопорядку і законності. Види законів про

кримінальну відповідальність (Кодекс, окремі Закони України про кримінальну відповідальність, закони тимчасової дії та ін.).

Структура (будова) Кримінального кодексу (далі – КК) України. Загальна та Особлива частини КК України, їх єдність і взаємозв'язок. Структура статей Особливої частини КК України; диспозиції і санкції. Кримінально-правові норми. Види кримінально-правових норм: визначальні (дефінітивні), роз'яснювальні, заохочувальні і забороняючі (норми-заборони). Види диспозицій і санкцій.

Тлумачення закону про кримінальну відповідальність: поняття та значення. Класифікація (поділ, види) тлумачення за суб'єктом: автентичне (легальне), судове, доктринальне; за способом тлумачення: граматичне, логічно-систематичне, історичне та ін. Класифікація (поділ, види) тлумачення за обсягом: буквальне, обмежене і поширювальне. Аналогія та преюдиція в кримінальному праві.

Конституційні положення щодо дії закону про кримінальну відповідальність в часі і просторі.

Чинність законів про кримінальну відповідальність в часі. Вступ закону про кримінальну відповідальність в силу. Обов'язкове опублікування закону про кримінальну відповідальність як необхідна умова його застосування.

Поняття часу вчинення кримінального правопорушення. Припинення чинності закону про кримінальну відповідальність. Обставини, внаслідок яких закон втрачає юридичну силу. Зупинення чинності законів про кримінальну відповідальність.

Зворотна сила закону про кримінальну відповідальність. Поняття більш м'якого (більш суворого) закону про кримінальну відповідальність. Чинність проміжного закону про кримінальну відповідальність. Межі зворотної сили закону про кримінальну відповідальність.

Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність в просторі, які закріплені в КК України: територіальний, громадянства, реальний і універсальний. Зміст територіального принципу чинності закону про кримінальну відповідальність. Поняття території України. Поняття місця вчинення кримінального правопорушення. Вилучення з-під юрисдикції українських судів осіб, які вчинили кримінальне правопорушення на території України, але користуються дипломатичним імунітетом.

Зміст принципу громадянства. Вирішення питання про відповідальність громадян України, які вчинили кримінальне правопорушення за кордоном. Правові наслідки засудження особи за межами України.

Зміст реального та універсального принципів дії закону про кримінальну відповідальність. Особливості відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства. Видача злочинців (екстрадиція).

Тема 3. Кримінальна відповідальність та її підстави

Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Поняття кримінальної відповідальності. Питання про кримінальну

відповідальність у науці кримінального права. Кримінально-правові відносини: їх суб'єкт та зміст. Кримінальні відносини і кримінальна відповідальність. Виникнення і припинення кримінальної відповідальності.

Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання. Філософське обґрунтування кримінальної відповідальності особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Питання про свободу волі в кримінальному праві.

Фактична та юридична підстави кримінальної відповідальності. Питання про підстави кримінальної відповідальності в науці і законодавстві. Дискусійні питання відносно змісту та реалізації кримінальної відповідальності.

Тема 4. Кримінальне правопорушення і його види

Соціальна природа кримінального правопорушення. Залежність поняття кримінального правопорушення від соціально-економічних відносин, існуючих у суспільстві на тому чи іншому етапі розвитку. Історично мінливий характер поняття кримінального правопорушення. Криміналізація і декриміналізація суспільне небезпечних діянь.

Визначення поняття кримінального правопорушення: 1) формальне; 2) матеріальне; 3) формально-матеріальне, їх суть. Поняття кримінального правопорушення в чинному КК України.

Ознаки кримінального правопорушення. Суспільна небезпека як матеріальна ознака кримінального правопорушення. Значення суспільної небезпеки. Протиправність як формальна ознака кримінального правопорушення. Неприпустимість застосування статей Особливої частини КК України за аналогією. Співвідношення суспільної небезпеки і протиправності.

Винність як ознака кримінального правопорушення: зміст, значення.

Караність як невід'ємна ознака кримінального правопорушення. Співвідношення караності як ознаки кримінального правопорушення і фактичного призначення покарання за нього. Органічна єдність ознак кримінального правопорушення.

Питання вдосконалення поняття кримінального правопорушення в кримінальному праві.

Значення ч. 2 ст. 11 КК України для поняття кримінального правопорушення.

Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень. Критерії відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень. Питання про відмежування кримінальних правопорушень та інших правопорушень у науці кримінального права. Співвідношення злочинів і кримінальних проступків.

Класифікація кримінальних правопорушень залежно від ступеня тяжкості (ст. 12 КК України). Критерії класифікації. Значення законодавчої класифікації кримінальних правопорушень.

Тема 5. Склад кримінального правопорушення

Поняття складу кримінального правопорушення і його значення. Функції складу кримінального правопорушення. Вичерпний перелік складів кримінальних правопорушень у чинному законодавстві. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення.

Елементи складу кримінального правопорушення, їх зміст, органічна єдність. Об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона як елементи складу кримінального правопорушення, їх ознаки. Обов'язкові і факультативні ознаки складу кримінального правопорушення, значення такого поділу ознак складу кримінального правопорушення: 1) як конститутивних ознак; 2) як кваліфікуючих ознак; 3) як обставин, що обтяжують відповідальність при призначенні покарання.

Види складів кримінального правопорушення залежно від їх тяжкості: прості, кваліфіковані, особливо кваліфіковані, привілейовані.

Склад кримінального правопорушення і кваліфікація кримінального правопорушення. Поняття кваліфікації кримінального правопорушення і її значення.

Тема 6. Об'єкт і предмет кримінального правопорушення

Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Значення об'єкта кримінального правопорушення в структурі елементів його складу для характеристики суспільної небезпеки кримінального правопорушення і його кваліфікації.

Суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення і об'єкт кримінально-правової охорони. Структура суспільних відносин: суб'єкти, соціальний зв'язок між ними, предмет суспільних відносин.

Класифікація (види) об'єктів кримінального правопорушення. Загальний об'єкт кримінального правопорушення. Родовий (спеціальний, груповий) об'єкт кримінального правопорушення. Безпосередній (конкретний) об'єкт кримінального правопорушення, їх значення.

Основний (головний) і додатковий безпосередні об'єкти.

Поняття предмету кримінального правопорушення та його місце в структурі складу кримінального правопорушення. Відмінність предмета кримінального правопорушення від об'єкта кримінального правопорушення.

Поняття потерпілого від кримінального правопорушення та його кримінально-правове значення. Проблеми подальшого розвитку вчення про об'єкт кримінального правопорушення.

Тема 7. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення

Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення, які характеризують об'єктивну сторону: обов'язкові та факультативні. Значення об'єктивної сторони для

оцінки суспільної небезпеки, кваліфікації кримінального правопорушення, а також відокремлення одного складу кримінального правопорушення від іншого.

Суспільне небезпечна дія чи бездіяльність (діяння) як зовнішні акти поведінки людей, які вчинюються в реальній дійсності.

Поняття та ознаки дії в кримінальному праві. Поняття та ознаки бездіяльності. Умови кримінальної відповідальності за кримінально протиправну бездіяльність. Обов'язок діяти зазначеним чином та наявність можливості виконати обов'язок, який покладено на особу.

Поняття нездоланної сили, фізичного і психічного примусу та їх значення для вирішення питання про кримінальну відповідальність за суспільне небезпечне діяння (дію чи бездіяльність).

Суспільно небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення; поняття суспільно небезпечних наслідків, їх види та значення в кримінальному праві. Кримінальні правопорушення з матеріальними, формальними та усіченими складами: значення такого поділу.

Причинний зв'язок в кримінальному праві та його значення. Вирішення питання про причинний зв'язок між дією чи бездіяльністю і суспільно небезпечним наслідком у науці кримінального права. Об'єктивний характер причинного зв'язку. Вимоги, що пред'являються до співвідношення діяння та наслідків для встановлення між ними причинного зв'язку.

Поділ причинного зв'язку на необхідний і випадковий, безпосередній і опосередкований причинний зв'язок та ін.

Встановлення причинного зв'язку при наявності так званих особливих умов з боку потерпілого. Особливості причинного зв'язку при кримінально протиправній бездіяльності.

Спосіб, знаряддя, засоби, обстановка, місце, час вчинення кримінального правопорушення як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону кримінального правопорушення, їх значення. Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення кримінального правопорушення як конститутивні (конструктивні) ознаки конкретного складу кримінального правопорушення; як кваліфікуючі ознаки; як обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність при призначенні покарання.

Тема 8. Суб'єкт кримінального правопорушення

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення в кримінальному праві. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Загальний і спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення в кримінальному праві. Ознаки та види спеціального суб'єкта, його значення для кваліфікації кримінального правопорушення.

Суб'єкт кримінального правопорушення та особа злочинця.

Службова особа як спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Поняття «службова особа».

Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності. Особливості визначення віку кримінальної відповідальності за відсутністю офіційних даних, що його підтверджують. Критерії встановлення в законі зниженого віку кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення, за вчинення яких в кримінальному законі встановлено знижений вік відповідальності.

Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта кримінального правопорушення. Поняття осудності та її значення. Формула неосудності за чинним КК України.

Поняття неосудності за кримінальним правом. Критерії неосудності: медичний (біологічний) і юридичний (психологічний). Ознаки медичного критерію неосудності: хронічна душевна хвороба, тимчасовий розлад душевної діяльності, недоумство, інший хворобливий стан (розлад психіки). Значення медичного критерію для визнання особи неосудною.

Ознаки юридичного критерію неосудності. Характеристика інтелектуальної та вольової ознак юридичного критерію неосудності та їх співвідношення. Значення юридичного критерію неосудності, Співвідношення юридичного та медичного критеріїв неосудності. Наслідки визнання особи неосудною.

Кримінальна відповідальність обмежено осудних осіб (ст. 20 КК України).

Застосування примусових заходів медичного характеру до неосудних осіб, що вчинили суспільно-небезпечне діяння.

Обмежена осудність як підстава застосування примусових заходів медичного характеру.

Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Проблеми визнання юридичної особи суб'єктом кримінального правопорушення у кримінальному праві.

Тема 9. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення

Поняття суб'єктивної сторони кримінального правопорушення та її значення. Ознаки суб'єктивної сторони: обов'язкові і факультативні. Поняття вини і її значення. Неприпустимість об'єктивного ставлення у вини.

Форми вини в кримінальному праві, їх значення для кваліфікації кримінального правопорушення і призначення покарання.

Умисел і його види. Поняття прямого і непрямого умислу, їх інтелектуальні і вольові моменти (ознаки).

Відмінність непрямого умислу від прямого.

Умисел в кримінальних правопорушеннях з формальним складом. Спеціальні види умислу, їх характеристика і значення.

Мотив, мета та емоційний стан як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Значення мотиву і мети:

1) як конститутивних ознак складу кримінального правопорушення; 2) як кваліфікуючих ознак; 3) як обставин, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність при призначенні покарання.

Необережність та її види. Значення боротьби з необережними кримінальними правопорушеннями.

Кримінально протиправна самовпевненість та її інтелектуальний і вольовий моменти (ознаки). Відмежування від непрямого умислу. Кримінально протиправна недбалість та її об'єктивний і суб'єктивний критерії, їх значення.

Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільне небезпечних наслідків, його відміна від кримінально протиправної недбалості.

Подвійна, складна (змішана) форма вини і її значення для кваліфікації кримінального правопорушення.

Поняття та види помилок в кримінальному праві. Юридична помилка, її види і вплив на кримінальну відповідальність, фактична помилка, її види і вплив на вирішення питання про кримінальну відповідальність. Випадки, які приєднуються до помилок, і помилка щодо особи, відхилення дії чи удару.

Тема 10. Стадії вчинення кримінального правопорушення

Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення за чинним законодавством.

Готування до кримінального правопорушення, його поняття, об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Види готування.

Відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру. Відповідальність за готування до кримінального правопорушення за КК України.

Замах на кримінальне правопорушення, його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види замаху на кримінальне правопорушення: закінчений та незакінчений; замах на непридатний об'єкт та замах з непридатними засобами. Теоретичне та практичне значення такої класифікації (поділу). Відмежування замаху від готування до кримінального правопорушення.

Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінальних правопорушень в залежності від особливостей конструкції складу кримінального правопорушення.

Підстави кримінальної відповідальності за готування та замах на кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування та замаху на кримінальне правопорушення. Обставини, які належить враховувати при призначенні покарання за готування та замах на кримінальне правопорушення.

Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні, її поняття та ознаки.

Стадії вчинення кримінального правопорушення, на яких можлива добровільна відмова.

Питання про добровільну відмову на стадії закінченого замаху на кримінальне правопорушення.

Підстави усунення кримінальної відповідальності за добровільну відмову від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Наслідки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця та їх значення.

Дійове каяття при вчиненні кримінального правопорушення. Відмінність дійового каяття від добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Тема 11. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття і значення співучасті в кримінальному правопорушенні, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Спільна участь осіб у вчиненні кримінального правопорушення. Зміст цієї ознаки.

Суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників.

Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Питання про можливість одностороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками. Вольовий момент умислу співучасників. Питання про можливість співучасті в кримінальних правопорушеннях, які вчинені з необережності. Відмежування співучасті від «необережного спричинення».

Значення мотиву та мети при вчиненні кримінального правопорушення у співучасті.

Види співучасників та їх визначення в КК України.

Виконавець та співвиконавець кримінального правопорушення.

Організатор кримінального правопорушення.

Підбурювач до кримінального правопорушення. Способи підбурювання. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки підбурювання.

Пособник у кримінальному правопорушенні. Види пособництва. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки пособництва. Відмежування пособництва від підбурювання.

Причетність до кримінального правопорушення. Види причетності: переховування, недонесення, потурання (ч. 6, 7 ст. 27 КК України). Відповідальність за причетність до кримінального правопорушення.

Форми співучасті: поняття, види. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою та злочинною організацією.

Підстави та межі відповідальності співучасників. Залежність відповідальності співучасників від дій виконавця.

Відповідальність та кваліфікація дій співучасників при різних формах співучасті. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи і злочинної організації.

Призначення покарання співучасникам.

Спеціальні питання відповідальності співучасників. Посереднє виконавство (виконання). Співучасть у кримінальному правопорушенні із спеціальним суб'єктом. Провокація кримінального правопорушення.

Ексцес виконавця. Види ексцесу виконавця. Кваліфікація дій співучасників при ексцесі. Невдале підбурювання та пособництво.

Добровільна відмова співучасників.

Добровільна відмова виконавця. Відповідальність інших співучасників при добровільній відмові виконавця.

Особливості добровільної відмови підбурювача та пособника.

Тема 12. Множинність кримінальних правопорушень

Поняття множинності кримінальних правопорушень. Соціальна та юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень та її значення.

Одиничне кримінальне правопорушення як структурний елементи множинності кримінальних правопорушень. Види одиничних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені одиничні (триваючі, продовжувані та складні) кримінальні правопорушення.

Види множинності кримінальних правопорушень.

Повторність кримінальних правопорушень та її ознаки.

Повторність кримінальних правопорушень, яка не пов'язана з засудженням (фактична повторність) та яка пов'язана із засудженням. Види фактичної повторності: повторність тотожних і однорідних кримінальних правопорушень.

Повторність та реальна сукупність кримінальних правопорушень. Значення повторності для кваліфікації кримінальних правопорушень та призначення покарання.

Сукупність кримінальних правопорушень та її ознаки.

Види сукупності: ідеальна та реальна сукупність.

Відмежування ідеальної сукупності від одиничного кримінального правопорушення. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм. Кваліфікація кримінальних правопорушень при ідеальній та реальній сукупності. Значення сукупності кримінальних правопорушень для кваліфікації та призначення покарання.

Рецидив кримінальних правопорушень, його ознаки. Види рецидиву: загальний та спеціальний; простий та складний (багаторазовий); пенітенціарний. Значення рецидиву для кваліфікації кримінальних правопорушень і для призначення покарання.

Тема 13. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття і види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, які передбачені іншими законодавчими актами (Законом України «Про Національну поліцію» тощо) та розроблені в теорії кримінального права.

Поняття необхідної оборони. Правова оцінка заподіяння (завдання) шкоди при так званій «передчасній» і «запізнілій» обороні. Оцінка

використання зброї та інших знарядь, які вживаються для захисту від посягання.

Завдання шкоди при необхідній обороні тому, хто посягає. Мета необхідної оборони – захист від суспільно-небезпечних посягань. Співрозмірність необхідної оборони.

Врахування суб'єктивного ставлення особи, що захищається, до заподіяння шкоди. Оцінка стану сильного душевного хвилювання, викликаного суспільно небезпечним нападом.

Перевищення меж (ексцес) необхідної оборони. Його поняття і ознаки. Відповідальність за ексцес оборони.

Уявна оборона. Диференціація відповідальності при уявній обороні.

Підстави і ознаки затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Вимушений характер завдання шкоди особі, що вчинила кримінальне правопорушення при його затриманні. Відповідність завдання шкоди при затриманні безпеці вчиненого посягання і обставинам затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Врахування суб'єктивного ставлення затриманої особи до шкоди, яка була завдана. Відповідальність за перевищення меж необхідної оборони.

Підстави і ознаки крайньої необхідності. Небезпека, що загрожує і неможливість її усунення інакше як шляхом завдання шкоди – підстави крайньої необхідності.

Джерела безпеки. Завдання шкоди інтересам так званих «третьох осіб».

Вимушеність завдання шкоди в стані крайньої необхідності.

Об'єктивні ознаки крайньої необхідності. Характер дій в стані крайньої необхідності. Своєчасність крайньої необхідності. Межі завдання шкоди в стані крайньої необхідності.

Врахування суб'єктивного ставлення особи до шкоди, яка заподіюється в стані крайньої необхідності. Відповідальність за заподіяння шкоди більш значної, ніж відвернута при крайній необхідності.

Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони і затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.

Фізичний або психічний примус. Поняття та зміст цих обставин. Умови, за яких є наявною та за яких виключається кримінальна протиправність діяння, вчиненого внаслідок фізичного або психічного примусу.

Виконання наказу або розпорядження. Поняття, зміст та правове значення цих обставин. Умови, які виключають кримінальну протиправність діяння внаслідок виконання наказу чи розпорядження. Кримінальна відповідальність за вчинення умисного кримінального правопорушення під час виконання явно кримінально протиправного наказу або розпорядження.

Діяння, пов'язане з ризиком. Поняття виправданого ризику та його зміст. Умови, при наявності яких ризик є виправданим. Відповідальність за невиправданий ризик.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності. Умови звільнення від відповідальності за вимушене заподіяння шкоди. Кримінальна відповідальність за вчинення

умисного особливо тяжкого злочину та тяжкого злочину під час виконання спеціального завдання.

Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. Умови правомірності щодо виконання такого обов'язку.

Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття і значення звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави та порядок такого звільнення.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Поняття, умови, правові наслідки. Поняття корупційних кримінальних правопорушень та їх види (примітка до ст. 45 КК України).

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Умови такого звільнення.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки. Умови та строки поручительства.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.

Звільнення від кримінальної відповідальності внаслідок закінчення строків давності, розміри цих строків та їх обчислення. Перерва та припинення перебігу строків давності. Застосування строків давності у справах про злочини, за які згідно із законом може бути призначене довічне позбавлення волі, а також про злочини проти основ національної безпеки; проти миру та безпеки людства.

Тема 15. Покарання та його види

Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом України. Відмінність від інших заходів державно-правового та громадського впливу.

Кара як ознака покарання. Елементи кари. Соціальна природа покарання. Мета покарання. Виправлення засуджених як мета покарання. Загальне та спеціальне попередження.

Питання про відновлення соціальної справедливості як мета покарання.

Система та види покарань. Поняття, ознаки та значення системи покарань за кримінальним правом. Система покарань в історії кримінального права та за чинним кримінальним законодавством України. Проблеми удосконалення системи покарань.

Класифікація (види) покарань. Основні та додаткові покарання. Безстрокові, строкові, та непов'язані з встановленням строків: загальні та спеціальні. Покарання, які пов'язані з виправно-трудовим впливом на засудженого. Характеристика окремих видів покарань за чинним кримінальним законодавством України.

Штраф як вид покарання. Поняття штрафу, його розміри та порядок призначення як основного та додаткового покарання. Заміна штрафу іншими видами покарань. Наслідки злісного ухилення від сплати штрафу.

Підстави та порядок призначення додаткового покарання у вигляді позбавлення військового та спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як вид покарання. Підстави, порядок та строки призначення цього виду покарання. Порядок призначення позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю як додаткового покарання. Обчислення строків виконання цього виду покарання за умов приєднання його як додаткової міри до різних видів основних покарань. Наслідки ухилення від виконання цього виду покарання.

Громадські роботи. Поняття та зміст громадських робіт. Строки і порядок їх застосування. Наслідки злісного ухилення від відбування громадських робіт. Особи, яким цей вид покарання не може бути призначений.

Виправні роботи як вид покарання. Зміст цього виду покарання, його строки та види. Підстави та порядок зарахування до трудового стажу засудженого строку відбутих ним виправних робіт. Умови заміни виправних робіт без позбавлення волі іншими видами покарань. Наслідки ухилення засудженого від відбування виправних робіт.

Службове обмеження для військовослужбовців. Умови та підстави застосування та скасування. Грошове стягнення як компонент даного виду покарання та його розміри. Вплив службового обмеження на підвищення у посаді, військовому званні та на строк вислуги років для присвоєння чергового військового звання.

Конфіскація майна як вид покарання. Стаття 41 Конституції України про конфіскацію майна. Поняття, сутність конфіскації майна, її види. Підстави та порядок призначення конфіскації майна. Майно, яке не підлягає конфіскації. Відмінність конфіскації майна як виду покарання від спеціальної конфіскації. Задоволення майнових претензій за рахунок конфіскованого майна.

Пробаційний нагляд як вид покарання. Обов'язки, які покладає суд на засудженого до пробаційного нагляду. Категорії осіб до яких не може бути призначене це покарання.

Арешт як вид кримінального покарання. Поняття і зміст арешту, строки і порядок його застосування. Особи, до яких арешт як вид кримінального покарання не може бути призначений.

Обмеження волі. Поняття, зміст і умови застосування обмеження волі. Строки і порядок застосування обмеження волі. Наслідки злісного ухилення від відбування покарання у вигляді обмеження волі. Особи, яким цей вид покарання не може бути призначений.

Направлення військовослужбовців, які вчинили кримінальне правопорушення, в дисциплінарний батальйон. Підстави, порядок та строки призначення цих видів покарань. Категорії осіб, які не можуть бути направлені до дисциплінарного батальйону.

Позбавлення волі: поняття, види та строки. Проблема тривалих та коротких строків позбавлення волі.

Довічне позбавлення волі. Поняття та зміст довічного позбавлення волі. Категорія осіб, до яких не може бути призначене це покарання.

Тема 16. Призначення покарання

Загальні начала призначення покарання за кримінальним правом України.

Призначення покарання в межах, встановлених статтею (санкцією статті) закону, яка передбачає відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення. Значення окремих положень Загальної частини кримінального законодавства для призначення покарання. Урахування при призначенні покарання характеру та ступеню суспільної небезпеки вчиненого кримінального правопорушення, особи винного і обставин справи, що пом'якшують та обтяжують покарання.

Роль правосвідомості при призначенні покарання та значення індивідуалізації покарання для досягнення його цілей.

Призначення покарання на основі угоди про примирення або про визнання вини.

Загальна характеристика та значення для призначення покарання обставин, що пом'якшують відповідальність. Види пом'якшуючих та обтяжуючих відповідальність обставин. Їх характеристика та класифікація. Межі урахування судом при призначенні покарання обставин, що пом'якшують та обтяжують відповідальність.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Підстави та порядок призначення судом більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання нижчого від найнижчої межі, передбаченої законом за конкретне кримінальне правопорушення. Перехід до іншого, більш м'якого виду покарання. Особливості застосування норми про призначення більш м'якого покарання до додаткових покарань.

Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання, згідно зі ст. 69-1 КК України. Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення. Врахування обставин, в силу яких кримінальне правопорушення не було доведено до кінця.

Призначення покарання за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Вплив характеру та ступеня фактичної участі особи у кримінальному правопорушенні на вид та строки покарання.

Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.

Правила призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення покарання за окремі кримінальні правопорушення, які входять до сукупності. Призначення остаточного (загального) покарання за сукупністю шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим. Призначення остаточного покарання за сукупністю шляхом повного чи часткового складання.

Межі призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень, якщо хоча б одне з них є умисним тяжким або особливо тяжким злочином, або якщо хоча б за один із вчинених злочинів призначено

довічне позбавлення волі. Порядок призначення, за сукупністю кримінальних правопорушень додаткових покарань. Особливості призначення за сукупністю кримінальних правопорушень різнорідних (різновидних) основних та додаткових покарань.

Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень за ч. 4 ст. 70 КК України.

Призначення покарання за кількома вироками – за сукупністю вироків. Правила призначення покарання за сукупністю вироків. Межі застосування повного чи часткового складання покарань за сукупністю вироків, коли хоча б один злочин є особливо тяжким, а також коли має місце покарання у вигляді довічного позбавлення волі.

Порядок призначення за сукупністю вироків додаткових покарань. Можливість використання поглинання покарань за сукупністю вироків. Особливості (порядок) призначення різнорідних (різновидних) основних та додаткових покарань за сукупністю вироків.

Порядок призначення покарань при одночасному збігу сукупності кримінальних правопорушень та сукупності вироків. Відмінність правил призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та сукупністю вироків.

Зарахування попереднього ув'язнення до строку покарання призначеного судом. Зарахування попереднього ув'язнення при призначенні видів покарання.

Тема 17. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та види звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання особи, яка перестала бути суспільне небезпечною (ч. 4 ст. 74 КК України).

Звільнення від відбування покарання за діяння, караність яких усунута законом (ч. 2 ст. 74 КК України).

Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Поняття, юридична природа та види. Іспитовий строк, його тривалість та значення. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років.

Давність виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинка перебігу давності, обчислення строків давності при зупиненні. Перерва давності. Обчислення строків при перериванні давності. Питання про застосування давності до осіб, які засуджені до довічного позбавлення волі. Незастосування давності до осіб, які винні у вчиненні злочинів проти миру та безпеки людства.

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: поняття та значення. Підстави та умови умовно-дострокового звільнення. Види покарань, при відбуванні яких можливе умовно-дострокове звільнення.

Роль громадськості в нагляді за умовно-достроково звільненими. Правові наслідки умовно-дострокового звільнення.

Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким: поняття і значення. Умови, підстави та порядок такої заміни.

Правові наслідки заміни покарання. Відмінність між заміною покарання та умовно-достроковим звільненням від відбування покарання. Категорії засуджених, до яких не застосовується умовно-дострокове звільнення від покарання та заміна покарання більш м'яким.

Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

Звільнення від відбування покарання за хворобою.

Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого.

Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

Тема 18. Судимість. Погашення і зняття судимості

Поняття та кримінально-правове значення судимості.

Погашення та зняття судимості як форми припинення стану судимості: порядок та умови її застосування. Обчислення строків погашення судимості.

Зняття судимості. Відміна зняття судимості від погашення судимості.

Тема 19. Обмежувальні заходи та інші заходи кримінально-правового характеру

Підстави та порядок застосування обмежувальних заходів. Обов'язки, які покладають на засудженого у разі застосування обмежувальних заходів. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство.

Поняття та види інших заходів кримінально-правового характеру. Поняття примусових заходів медичного характеру. Підстави та мета їх застосування. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру.

Види примусових заходів медичного характеру та критерії їх призначення. Продовження, заміна або припинення примусових заходів медичного характеру. Зарахування часу застосування примусових заходів медичного характеру до строку покарання.

Примусове лікування осіб, які вчинили кримінальні правопорушення та мають хворобу, що становить небезпеку для життя інших осіб.

Поняття та сутність спеціальної конфіскації. Її відмінність від конфіскації майна. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб: поняття, види та підстави застосування. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Підстави для звільнення юридичної особи

від застосування заходів кримінально-правового характеру. Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру та застосування їх до зазначеної категорії осіб за сукупністю кримінальних правопорушень

Тема 20. Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх.

Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх як прояв гуманізму кримінального законодавства України.

Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх.

Призначення позбавлення волі неповнолітнім: строки позбавлення волі.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Підстави такого звільнення.

Заміна кримінального покарання примусовими заходами виховного характеру: види та підстави.

Звільнення від кримінальної відповідальності і покарання у зв'язку із закінченням строків давності. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Погашення та зняття судимості.

Тема 21. Основні положення Загальної частини кримінального законодавства зарубіжних країн

Загальна характеристика кримінального законодавства країн, які входять до СНД. Кримінальне законодавство розвинутих зарубіжних країн: Англії, США, Німеччини, Японії. Англо-американська і континентальна (франко-німецька) системи кримінального права. Реформи кримінального законодавства, які здійснюються в останні десятиліття у деяких зарубіжних розвинутих державах.

Основні інститути Загальної частини кримінального права зарубіжних країн.

Поняття кримінального правопорушення. Класифікація кримінальних правопорушень. Вина та її форми. Неосудність. Замах на кримінальне правопорушення. Співучасть. Обставини, які виключають кримінальну протиправність діяння. Система кримінальних покарань. Заходи безпеки. Умовне засудження. Звільнення від покарання.

Наука кримінального права. Виникнення та основні етапи розвитку науки кримінального права. Формування змішаних (інтегрованих) напрямків в науці кримінального права.

Розвиток науки кримінального права у другій половині ХХ століття. Новий соціальний захист. Фінальна теорія кримінального права. Нормативізм. Неоантропологія. Оцінка цих напрямків.

РОЗДІЛ II. ОСОБЛИВА ЧАСТИНА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Тема 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Поняття Особливої частини кримінального права та її значення. Співвідношення Загальної і Особливої частин кримінального права.

Система Особливої частини кримінального законодавства України. Критерії систематизації. Особливості систем Особливої частини кримінального законодавства зарубіжних країн.

Роль науки кримінального права в розкритті змісту норм Особливої частини кримінального права, вирішенні питань правильної кваліфікації.

Значення вивчення судової практики і її узагальнень з окремих категорій кримінальних справ для правильного розуміння й застосування кримінально-правових норм Особливої частини. Джерела судової практики.

Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень. Правові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення – правова модель і юридична підстава кваліфікації кримінальних правопорушень. Формула кваліфікації та формулювання звинувачення.

Кваліфікація кримінального правопорушення і склад кримінального правопорушення. Значення об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта й суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення для кваліфікації. Правильна кваліфікація як необхідна умова дотримання законності, прав і свобод громадян.

Тема 2. Злочини проти основ національної безпеки України

Поняття, загальна характеристика та види злочинів проти основ національної безпеки України.

Злочини проти внутрішньої безпеки України

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Дії, вчинені з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, а також змова про вчинення таких дій. Публічні заклики до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або до захоплення державної влади, а також розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій. Зміст мети при вчиненні цих дій. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України. Територія та державний кордон України. Дії, спрямовані на зміну меж території або державного кордону України. Публічні заклики до вчинення дій, спрямованих на зміну території або державного кордону України, або розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій. Момент закінчення злочину. Зміст мети при вчиненні цих дій. Кваліфікуючі ознаки.

Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або

державного кордону України. Поняття фінансування. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Посягання на життя державного чи громадського діяча: поняття та характеристика. Потерпілий від цього злочину. Суб'єкт злочину. Момент закінчення злочину. Мотиви даного злочину.

Диверсія: поняття та види. Особливості конструкції складу диверсії. Зміст мети як обов'язкової ознаки даного злочину. Момент закінчення злочину.

Злочини проти зовнішньої безпеки України

Державна зрада. Поняття державної зради. Форми державної зради: перехід на бік ворога в період збройного конфлікту, шпигунство, надання іноземній державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України. Суб'єктивна сторона злочину. Суб'єкт державної зради. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду.

Колабораційна діяльність. Форми вчинення колабораційної діяльності. Зміст понять «публічні заклики», «заходи політичного характеру», «здійснення інформаційної діяльності». Спеціальний суб'єкт колабораційної діяльності.

Пособництво державі-агресору. Форми вчинення злочину. Реалізація чи підтримка рішень та/або дій держави-агресора, збройних формувань та/або окупаційної адміністрації держави-агресора. Спеціальний суб'єкт злочину. Зміст мети як обов'язкової ознаки даного злочину. Відмінність від колабораційної діяльності. Момент закінчення даного злочину.

Шпигунство: поняття та предметом якого є відомості, що становлять державну таємницю. Поняття державної таємниці. Суб'єкт шпигунства. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Зміст об'єктивної сторони даного злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану. Форми вчинення такого злочину. Зміст кваліфікуючих ознак. Момент закінчення злочину. Спеціальний суб'єкт даного злочину.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Кримінальні правопорушення проти життя особи

Загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони. Конституція України про охорону життя та здоров'я особи.

Поняття вбивства та його види. Ознаки вбивства. Безпосередній об'єкт вбивства. Момент початку та припинення життя. Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин. Характеристика об'єктивних та

суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення. Характерні ознаки такого вбивства. Умисне вбивство за обтяжуючих обставин. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Класифікація обставин, що обтяжують умисне вбивство, та їх зміст.

Умисне вбивство за пом'якшуючих обставин і його види. Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Сутність жорстокого поводження, або такого, що принижує честь і гідність особи, а також системного характеру такого поводження з боку потерпілого. Стан сильного душевного хвилювання та раптовість виникнення такого стану. Особливості змісту умислу в цьому кримінальному правопорушенні.

Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Потерпілий та час вчинення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відповідальність співучасників.

Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Психічне ставлення суб'єкта до смерті потерпілого.

Вбивство через необережність. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення. Відмежування цього виду вбивства від інших кримінальних правопорушень, поєднаних із заподіянням смерті потерпілому. Кваліфікуюча ознака такого вбивства.

Доведення до самогубства. Характеристика об'єктивної сторони: жорстокого поводження з особою, шантаж, систематичне приниження її людської гідності або систематичний протиправний примус до дій, що суперечать її волі, схиляння до самогубства, а також інших дій, що сприяють вчиненню самогубства. Момент закінчення кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи

Здоров'я людини як безпосередній об'єкт посягання. Поняття й види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Критерії для визначення тяжкості тілесних ушкоджень.

Умисне тяжке тілесне ушкодження. Поняття тяжкого тілесного ушкодження і його види. Зміст ознак тяжкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: поняття та ознаки. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Умисне тяжке тілесне ушкодження за пом'якшуючих обставин.

Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Сутність жорстокого поводження, або такого, що принижує честь і гідність особи, а також системного характеру такого поводження з боку потерпілого. Стан сильного душевного хвилювання й раптовість виникнення такого стану.

Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Психічне ставлення суб'єкта до заподіяння тяжких тілесних ушкоджень.

Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження, його види та ознаки.

Побої і мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Домашнє насильство. Потерпілий від кримінального правопорушення: подружжя чи колишнє подружжя або інша особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах. Ознаки об'єктивної сторони. Характеристика систематичності, а також фізичного, психологічного або економічного насильства. Наслідки як ознака об'єктивної сторони: фізичні або психологічні страждання, розлади здоров'я, втрата працездатності, емоційна залежність або погіршення якості життя потерпілої особи.

Катування. Поняття катування. Мета вчинення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення.

Погроза вбивством. Реальність погрози як умова відповідальності за це правопорушення. Кваліфікуюча ознака цього кримінального правопорушення.

Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Диференціація відповідальності за вчинення цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки та особливо кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Предмет цього кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Зараження венеричною хворобою. Поняття венеричної хвороби. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне проведення аборту або стерилізації. Поняття незаконного аборту та стерилізації. Зміст примушування до аборту або стерилізації без добровільної згоди потерпілого. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконна лікувальна діяльність. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення прав пацієнта. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне проведення дослідів над людиною. Зміст об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини. Характеристика предмета кримінального правопорушення. Примушування та обман як способи вчинення таких кримінальних правопорушень. Зміст торгівлі анатомічними матеріалами людини. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Насильницьке донорство. Насильство та обман. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне розголошення лікарської таємниці. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони.

Кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя чи здоров'я особи

Залишення в небезпеці. Момент закінчення кримінального правопорушення. Свідомість як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Зміст поняття завідомості в конструкції цього складу кримінального правопорушення. Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність цього кримінального правопорушення від залишення в небезпеці.

Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Зміст поняття завідомості в конструкції цього складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження

особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, їх загальна характеристика й види. Конституція України про охорону волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Конструкція складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Насильницьке зникнення. Арешт, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі з подальшою відмовою визнати факт такого арешту, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі або приховуванням даних про долю такої людини чи місце перебування як ознаки об'єктивної сторони таких кримінальних правопорушень. Суб'єкти вчинення насильницького зникнення: поняття представника держави та представника іноземної держави.

Захоплення заручників. Дії, що утворюють об'єктивну сторону цього кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Підміна дитини. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони цього кримінального правопорушення.

Торгівля людьми. Дії, що утворюють об'єктивну сторону кримінального правопорушення. Поняття торгівлі людиною, вербування, переміщення, переховування, передачі або одержання людини. Використання примусу, викрадення, обману, шантажу, матеріальної чи іншої залежності потерпілого, його уразливого стану або підкупу третьої особи, яка контролює потерпілого, для отримання згоди на його експлуатацію. Мета експлуатації як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Експлуатація дітей. Потерпілий від кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Потерпілий від кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Завідомість як ознака цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Примушування до шлюбу. Форми примушування до шлюбу. Зміст кваліфікуючих ознак такого кримінального правопорушення.

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, їх загальна характеристика та види.

Зґвалтування. Вчинення дій сексуального характеру, пов'язаних із вагінальним, анальним або оральним проникненням в тіло іншої особи з використанням геніталій або будь-якого іншого предмета, без добровільної згоди потерпілої особи як форми вчинення зґвалтування. Встановлення добровільності згоди потерпілого. Потерпілий від кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Сексуальне насильство. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Характеристика насильницьких дій сексуального характеру, не пов'язаних із проникненням в тіло іншої особи. Встановлення добровільності згоди потерпілого. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від зґвалтування.

Примушування до вступу в статевий зв'язок. Поняття примушування. Потерпілий від кримінального правопорушення. Визначення поняття акт сексуального характеру. Момент закінчення цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Потерпілий від кримінального правопорушення. Поняття статевого зносин. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Визначення кола близьких родичів та членів сім'ї.

Розбещення неповнолітніх. Поняття розпусних дій. Потерпілий від кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Визначення кола близьких родичів та членів сім'ї.

Домагання дитини для сексуальних цілей. Зміст об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Вчинення стосовно потерпілого будь-яких дій сексуального характеру або розпусних дій як мета кримінального правопорушення. Дитяча порнографія: поняття, ознаки.

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав й свобод людини й громадянина. Проблема місця норм, що передбачають відповідальність за посягання на виборчі, трудові та інші особисті права у системі Особливої частини кримінального права.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації виборчих та інших політичних прав громадян

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Поняття перешкоджання і способи його здійснення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або фальсифікація виборчих документів, документів референдуму, підсумків голосування або відомостей Державного реєстру виборців. Зміст об'єктивної сторони. Предмет цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше ніж один раз. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне знищення виборчої документації або документації референдуму. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Поняття та зміст виборчої документації та документації референдуму.

Фальсифікація, підроблення, викрадення, пошкодження або знищення виборчої документації, документації референдуму, викрадення, пошкодження, приховування, знищення печатки виборчої комісії, комісії референдуму, виборчої скриньки, списку виборців чи учасників референдуму. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення таємниці голосування. Характеристика діяння та спосіб його вчинення. Суб'єкт цього кримінального правопорушення.

Порушення порядку фінансування виборчої кампанії кандидата, політичної партії (блоку). Встановлення предмета кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Підкуп виборця, учасника референдуму. Поняття та розміри неправомірної вигоди. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. Особливості законодавчої конструкції цього кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення (його специфіка для основного та кваліфікованого складів кримінального правопорушення). Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій або їх органів. Особливості законодавчої структури цього кримінального правопорушення. Характеристика перешкоджання як форми прояву об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Зміст вини.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації особистих прав громадян

Порушення недоторканості житла громадян. Особливості законодавчої структури цього кримінального правопорушення. Поняття житла чи іншого володіння особи. Види дій. Характеристика інших дій, що порушують недоторканість. Суб'єкт даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. Поняття таємниці листування. Види дій. Обставини, що виключають протиправність таких дій. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення недоторканості приватного життя. Види дій як форми прояву об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Розміри наслідків у вигляді істотної шкоди. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Порушення права на отримання освіти. Характеристика незаконної відмови у прийнятті до закладу освіти будь-якої форми власності та вимоги оплати за навчання у державних чи комунальних навчальних закладах. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення права на безоплатну медичну допомогу. Характеристика дій як форми прояву об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти сім'ї

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Поняття ухилення. Злісність ухилення як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Умови притягнення до відповідальності. Кваліфікуюча ознака цього кримінального правопорушення.

Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Поняття ухилення та осіб, які відносяться до категорії «непрацездатні». Злісність ухилення як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування. Поняття тяжких наслідків як обов'язкової ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Зловживання опікунськими правами. Характеристика діяння. Суб'єктивна сторона. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння). Поняття таємниці усиновлення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Поняття та ознаки

незаконної посередницької діяльності або інших незаконних дій щодо усиновлення дитини, передачі її під опіку чи навиховання. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації права на працю

Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Поняття та ознаки законної професійної діяльності. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Грубе порушення законодавства про працю. Особливості законодавчої структури даного кримінального правопорушення. Потерпілий від кримінального правопорушення. Види діянь. Характеристика іншого грубого порушення законодавства про працю. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Грубе порушення угоди про працю. Поняття угоди про працю. Потерпілий від кримінального правопорушення. Спосіб вчинення даного кримінально протиправного діяння. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Примушення до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Види діянь. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Поняття безпідставності невиплати. Зміст вини. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення авторського права й суміжних прав. Предмет кримінального правопорушення. Форми прояву об'єктивної сторони цього кримінального правопорушення. Камкординг, кардшейрінг: поняття та ознаки. Розміри матеріальної шкоди як обов'язкова ознака цього кримінального правопорушення. Суб'єкт та суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію. Предмет кримінального правопорушення. Форми прояву об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти релігії

Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків. Предмет кримінального правопорушення. Види дій як форми прояву об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне утримання, осквернення або знищення релігійних святинь. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь як форми прояву

об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Характеристика діяння як форми прояву об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Випадки правомірного присікання релігійних обрядів.

Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Особливості законодавчої конструкції цього кримінального правопорушення. Поняття групи та її ознаки. Види діянь як форми прояву об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти власності. Поняття викрадення.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності з ознаками викрадення

Крадіжка. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Грабіж. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Розбій. Поняття й ознаки. Особливості складу кримінального правопорушення за конструкцією об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Зміст об'єктивної сторони. Характеристика способу вчинення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Вимагання. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Шахрайство. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення. Поняття та ознаки розтрата. Поняття й ознаки заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак викрадення

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Ознаки діяння. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від шахрайства.

Незаконне привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Особливості предмета кримінального правопорушення. Ознаки діяння. Особливості суб'єктивної сторони. Відмінність від розкрадання.

Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально протиправним шляхом. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від співучасті у розкраданні.

Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Зміст об'єктивної сторони. Поняття самовільного будівництва. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності

Умисне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики. Визначення предмета кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Необережне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Порушення обов'язків щодо охорони майна. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Погроза знищення майна. Види діяння. Особливості способу. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Поняття, загальна характеристика й види господарських кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок заняття господарською діяльністю

Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного виготовлення, зберігання, збуту або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття доведення до банкрутства. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.

Доведення банку до неплатоспроможності. Конструкція об'єктивної сторони. Суб'єкт даного кримінального правопорушення.

Шахрайство з фінансовими ресурсами. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Наслідки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері промислового виробництва

Поняття умисного введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Визначення розміру спричиненої шкоди.

Поняття незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері фінансової діяльності

Поняття незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері економічних інтересів держави

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Ознаки суб'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття контрабанди культурних цінностей та зброї. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України.

Визначення предмета кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Характеристика кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги. Предмет кримінального правопорушення. Форми об'єктивної сторони. Характеристика кваліфікуючих ознак.

Поняття контрабанди товарів. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Поняття умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних кримінально протиправним шляхом, або фінансування тероризму. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру спричиненої шкоди.

Поняття видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Наслідки. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру матеріальної шкоди.

Поняття підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття приховування інформації про діяльність емітента. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Поняття незаконного використання інсайдерської інформації. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.

Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи. Зміст об'єктивної сторони. Мета кримінального правопорушення.

Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері приватизації

Поняття незаконної приватизації державного, комунального майна. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Умови притягнення до відповідальності. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері вільного здійснення господарської діяльності

Протидія законній господарській діяльності. Поняття протидії. Наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика способу вчинення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки.

Розголошення комерційної або банківської таємниці. Поняття банківської та комерційної таємниці. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Проблеми вдосконалення кримінального законодавства у сфері господарської діяльності. Значення правильної кваліфікації господарських кримінальних правопорушень у діяльності органів досудового розслідування.

Тема 9. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку екологічної безпеки

Порушення правил екологічної безпеки. Особливості законодавчої конструкції, складу цього кримінального правопорушення. Види діянь суб'єкта кримінального правопорушення.

Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Характеристика діяння. Поняття дезактиваційних та інших відновлювальних заходів. Наслідки цього кримінального правопорушення. Суб'єкт. Місце, як обов'язкова ознака об'єктивної сторони.

Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку раціонального використання водних об'єктів атмосферного повітря

Забруднення атмосферного повітря. Види діянь. Поняття забруднення. Наслідки цього кримінального правопорушення. Відповідальність за утворення

загрози настання наслідків. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил охорони вод. Особливості законодавчої конструкції складу цього кримінального правопорушення. Поняття забруднення. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Забруднення моря. Особливості законодавчої конструкції складу цього кримінального правопорушення. Види діянь. Поняття забруднення. Відмежування від складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 242, відповідальності за утворення загрози настання наслідків. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

*Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку
використання землі та її надр*

Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель. Особливості законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах. Особливості законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил охорони або використання надр, незаконне видобування корисних копалин. Особливості законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне видобування, збут, придбання, передача, пересилання, перевезення, переробка бурштину. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення законодавства про континентальний шельф України. Особливості законодавчої конструкції складу цього кримінального правопорушення. Поняття континентального шельфу. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Забруднення або псування земель. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Безгосподарське використання земель. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього кримінального правопорушення.

*Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку
використання рослинного світу*

Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу. Предмет цього кримінального правопорушення. Особливості законодавчої конструкції цього

кримінального правопорушення. Поняття знищення й пошкодження. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконна порубка лісу. Предмет цього кримінального правопорушення. Поняття незаконної порубки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Місце як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Відмінність незаконної порубки від знищення або пошкодження лісових масивів.

Порушення законодавства про захист рослин. Характеристика дії. Наслідки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання тваринного світу

Незаконне полювання. Особливості законодавчої конструкції. Види незаконного полювання. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне заняття рибним, тваринним або іншим водним добувним промислом. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього кримінального правопорушення. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони даної норми. Кваліфікуючі ознаки складу кримінального правопорушення.

Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів. Характеристика діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт.

Порушення ветеринарних правил. Поняття епізоотії. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду

Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Поняття об'єктів природно-заповідного фонду. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони даної норми. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з метою залякування населення і органів влади

Терористичний акт. Поняття терористичного акту, його ознаки. Фінансування тероризму. Види дій, що утворюють об'єктивну сторону. Мета як

обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Втягнення у вчинення терористичного акту. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Публічні заклики до вчинення терористичного акту. Зміст та форми об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Створення терористичної групи чи терористичної організації. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Поняття терористичної групи та терористичної організації. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Сприяння вчиненню терористичного акту. Сприяння як особливий вид причетності до кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Фінансування тероризму. Поняття фінансування тероризму та зміст об'єктивної сторони. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з використанням організованих форм посягань

Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній. Поняття злочинної організації, злочинної спільноти, особи, яка здійснює злочинний вплив, вора в законі. Види дій. Суб'єкт та суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Встановлення або поширення злочинного впливу. Зміст об'єктивної сторони. Характеристика кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці). Зміст поняття злочинне зібрання (сходка). Мета такого правопорушення. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Звернення за застосуванням злочинного впливу. Зміст об'єктивної сторони та мети такого злочину.

Сприяння учасникам злочинної організації та укриття їх злочинної діяльності. Поняття й види заздальгедь не обіцяного сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Умови притягнення до кримінальної відповідальності. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Бандитизм. Поняття банди та її ознаки. Види діянь. Особливості законодавчої конструкції даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікація дій осіб від 14 до 16 років, які брали участь у банді.

Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян,

знищення чи пошкодження об'єктів власності. Поняття неправдивого повідомлення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Поняття воєнізованого або збройного формування. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з порушенням правил поводження із загальнонебезпечними речовинами, матеріалами та предметами

Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Поняття предмета кримінального правопорушення та його характеристика. Поняття нападу. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Предмет кримінального правопорушення. Види дій та спосіб їх вчинення. Суб'єктивна сторона, суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Предмет кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Предмет кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації. Види та зміст діянь. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика діяння. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали. Предмет кримінального правопорушення, потерпіла сторона. Характеристика об'єктивної сторони. Зміст вини. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне ввезення на територію України відходів й вторинної сировини.

Предмет кримінального правопорушення. Характеристика ввезення чи транзиту. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин. Предмет кримінального правопорушення. Інші ознаки даного складу кримінального правопорушення.

Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття умисного знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Майнова шкода.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлені умови охорони праці

Порушення вимог законодавства про охорону праці. Особливості законодавчої структури й конструкції складу цього кримінального правопорушення. Основний й додатковий об'єкт кримінального правопорушення. Загальна характеристика правил охорони праці. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Об'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Причинний зв'язок між діяннями й суспільне небезпечними наслідками. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення, що становлять підвищену небезпеку виробництва

Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Поняття ядерної, радіаційної безпеки. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Умови притягнення до відповідальності.

Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Умови притягнення до відповідальності. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 12.Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку водіння транспорту.

Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Поняття залізничного, водного й повітряного транспорту. Види діянь. Особливості законодавчої структури і конструкції складу кримінального правопорушення. Відповідальність за створення небезпеки настання наслідків. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Поняття транспортного засобу. Види діянь. Причинний зв'язок та наслідки, їх характеристика. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття транспортного засобу. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку забезпечення функціонування транспорту.

Примушення працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Потерпілий від кримінального правопорушення. Поняття примушення та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Випуск в експлуатацію технічно-несправних транспортних засобів або інше порушення їх експлуатації. Види діянь. Наслідки кримінального правопорушення. Характеристика причинного зв'язку. Завідомість як ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил, норм й стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху. Поняття порушення правил, норм й стандартів. Наслідки. Причинний зв'язок. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи

психотропних речовин. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення.

Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Предмет кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Наслідки як обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб вчинення кримінального правопорушення. Наслідки як обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил повітряних польотів. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил використання повітряного простору. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб як обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення. Зміст суспільно небезпечних наслідків. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден. Предмет кримінального правопорушення. Бездіяльність як ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення.

Порушення чинних на транспорті правил. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони.

Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів. Предмет кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суспільно небезпечні наслідки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку

Групове порушення громадського порядку. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Масові заворушення. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мета як ознака об'єктивної сторони.

Хуліганство. Поняття та види. Момент закінчення кримінального правопорушення. Знаряддя хуліганства та їх вплив на кваліфікацію. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти моральності

Поняття наруги над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Місце вчинення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Види діяння. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Жорстоке поводження з тваринами. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Мотиви кримінального правопорушення.

Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Одержання доступу до дитячої порнографії, її придбання, зберігання, ввезення, перевезення чи інше переміщення, виготовлення, збут і розповсюдження. Форми об'єктивної сторони. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Проведення видовищного заходу сексуального характеру за участю неповнолітньої особи. Поняття видовищного заходу сексуального характеру. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінально-правова характеристика втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Тема 14. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Поняття, характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Поняття контрабанди. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру наркотичних засобів.

Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Об'єкту кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної

сторони. Кваліфікуючі ознаки. Види розміру.

Поняття незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види розміру. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки. Встановлення розміру.

Поняття незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Наслідки. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного публічного вживання наркотичних засобів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття організації або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Мотиви кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів Види діянь. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Спонування неповнолітніх до застосування допінгу. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Поняття схилення неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Порушення правил поводження з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суспільно небезпечні наслідки. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Суспільно небезпечні наслідки. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку зберігання таємниці чи конфіденційної інформації

Розголошення державної таємниці. Предмет кримінального правопорушення. Поняття «державна таємниця». Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від державної зради та шпигунства.

Втрата документів, що містять державну таємницю. Предмет

кримінального правопорушення та його види. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від державної зради або шпигунства.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку перетинання державного кордону, міжнародних польотів та порядку здійснення міжнародних передач товарів

Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Види дій. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Незаконне перетинання державного кордону України. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Характеристика спеціального суб'єкта. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Порушення правил міжнародних польотів. Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Зміст суб'єктивної сторони.

Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку формування Збройних сил України

Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період. Поняття мобілізації, особливого періоду. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації. Ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів. Поняття військового обліку, навчальних (чи перевірочних) або спеціальних зборів. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 16. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських формувань, окремих громадян, пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів чи з перешкоджанням їх діяльності

Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Час як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Види впливу на потерпілого. Зміст вини, мотиву та мети при вчиненні кримінального правопорушення. Суб'єкт втручання. Кваліфікуючі ознаки.

Втручання у діяльність державного діяча. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика втручання. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Зміст юридичної конструкції «у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків». Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу. Поняття «працівник правоохоронного органу». Зміст юридичної конструкції «у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків». Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовця. Поняття «посягання на життя». Відмінність цього кримінального правопорушення від умисного вбивства особи чи її

близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку.

Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Потерпілі від кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від захоплення заручників.

Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Потерпілі від цього кримінального правопорушення. Види кримінально протиправних діянь. Мета кримінального правопорушення. Відмінність цього кримінального правопорушення від погрози або насильства щодо працівника правоохоронного органу. Кваліфікуючі ознаки.

Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивні ознаки.

Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивні ознаки.

Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Мотив і мета кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від умисного знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу та від умисного знищення або пошкодження майна. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання спеціальних предметів, що використовуються органами влади.

Наруга над державними символами. Предмети кримінального правопорушення. Види діянь. Зміст поняття «публічна наруга». Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Поняття незаконного придбання, збуту або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження. Види предметів кримінального правопорушення. Різновиди діянь. Мотиви кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Мотив кримінального

правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне пошкодження або руйнування телекомунікаційної мережі. Предмети кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян, не пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів

Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Характеристика об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення.

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Види діянь. Мета самовільного присвоєння вказаних повноважень або звання посадової особи. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації. Неправомірна вигода як предмет кримінального правопорушення. Особливості законодавчої конструкції кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Потерпілі від цього кримінального правопорушення. Зміст цивільно-правових зобов'язань. Об'єктивні прояви кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Самоправство. Поняття самоправства. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти журналістів

Погроза або насильство щодо журналіста. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Зміст мотиву як обов'язкової ознаки суб'єктивної сторони. Зміст поняття «професійна діяльність журналіста». Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Посягання на життя журналіста. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Захоплення журналіста як заручника. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Тема 17. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж. Предмети кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивних проявів кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї. Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивних проявів кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється. Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивних проявів кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб та знаряддя вчинення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Проблеми вдосконалення законодавства про відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Поняття службової особи.

Кримінальні правопорушення проти правомірної діяльності державних установ і недержавних формувань незалежно від форм власності і видів діяльності, що вчинюються службовими особами з використанням ними своїх обов'язків, а також особами, які надають публічні послуги

Зловживання владою або службовим становищем. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Бездіяльність працівника правоохоронного органу щодо незаконної діяльності з організації або проведення азартних ігор, лотерей. Характеристика об'єктивної сторони.

Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Зміст об'єктивної сторони. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Види суб'єктів кримінального правопорушення. Вина та мета як ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Службове підроблення. Предмет кримінального правопорушення. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Декларування недостовірної інформації. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Бездіяльність як обов'язкова ознака. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Характеристика об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Особа, уповноважена на

виконання функцій держави або місцевого самоврядування, як суб'єкт кримінального правопорушення.

Службова недбалість. Поняття та види діянь. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти авторитету державного апарату, апарату підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності і пов'язані з ними

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Поняття та ознаки неправомірної вигоди. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконне збагачення. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Поняття та ознаки неправомірної вигоди. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

Зловживання впливом. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Провокація підкупу. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Кримінальні правопорушення проти конституційних принципів діяльності органів розслідування, прокуратури і суду

Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Завідомість як ознака кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності.

Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення права на захист. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти інтересів всебічного, повного й неупередженого розслідування і судового розгляду кримінальних справ

Примушування давати показання. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Втручання в діяльність судових органів. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст «втручання». Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду. Предмет кримінального правопорушення. Форми об'єктивної сторони. Види суб'єкта кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист. Предмет та потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь та наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкти кримінального правопорушення.

Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Завідомо неправдиве показання. Види дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт

кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Обставини, що виключають кримінальну протиправність цього діяння. Час вчинення цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Втручання в діяльність захисника чи представника особи. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Кримінальні правопорушення проти інтересів своєчасного припинення та розкриття кримінальних правопорушень

Розголошення даних досудового слідства або дізнання. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Приховування злочину. Поняття та види діяння. Суб'єктивні ознаки. Обставини, що виключають відповідальність за це кримінальне правопорушення. Відмінність від співучасті у кримінальному правопорушенні.

Кримінальні правопорушення проти інтересів забезпечення неухильного виконання судових рішень

Невиконання судового рішення. Зміст об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна

або майна, яке описано чи підлягає конфіскації. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкти даного кримінального правопорушення.

Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Злісне ухилення особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або непроходження програми для кривдників. Зміст об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Особливості суб'єкта кримінального правопорушення.

Дії, що дезорганізують установа виконання покарань. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Втеча зі спеціалізованого лікувального закладу. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил адміністративного нагляду. Види діяння. Умови звільнення від кримінальної відповідальності. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)

Поняття, загальна характеристика й види військових кримінальних правопорушень. Відмежування військового кримінального правопорушення від дисциплінарного проступку.

Непокора. Об'єктивна сторона. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Невиконання наказу. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від непокори.

Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Погроза або насильство щодо начальника. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Мотив кримінального правопорушення й його вплив на кваліфікацію. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Самовільне залишення військової частини або місця служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Види діянь та час вчинення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Дезертирство. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від самовільного залишення військової частини або місця служби.

Ухилення від військової служби шляхом самоскалічення або іншим способом. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових, інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Особливості предмета кримінального правопорушення. Види та способи діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Умисне знищення або пошкодження військового майна. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Зміст кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

Необережне знищення або пошкодження військового майна. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Зміст кваліфікуючих ознак кримінального правопорушення.

Втрата військового майна. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Зміст кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

Порушення правил поведінки зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь та їх наслідки. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Порушення правил водіння або експлуатації машин. Поняття машини. Види порушень та їх наслідків. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Порушення правил польотів або підготовки до них. Види порушень та їх наслідки. Особливості суб'єктивної сторони.

Порушення правил кораблеводіння. Види порушень та їх наслідки. Особливості суб'єктивної сторони.

Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Види порушень. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від дисциплінарного проступку.

Порушення правил несення прикордонної служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил несення бойового чергування. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення статутних правил внутрішньої служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Види діянь та момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі обставини. Відмежування від державної зради.

Недбале ставлення до військової служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Бездіяльність військової влади. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Перевищення військовою службовою особою влади або службових повноважень. Поняття та види перевищення влади. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від зловживання владою або службовим становищем.

Задача або залишення ворогові засобів ведення війни. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єкт

кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення.

Залишення гинучого військового корабля. Поняття залишення корабля. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Види діянь. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Добровільна здача в полон. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Насильство над населенням у районі воєнних дій. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Погане поводження з військовополоненими. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання ними. Ознаки незаконності діяння та його види. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю. Потерпілий від кримінального правопорушення та зміст погроз.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Загальна характеристика кримінального законодавства, що забезпечує захист миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Кримінальні правопорушення проти миру й безпеки людства

Пропаганда війни. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення.

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Момент закінчення

кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Геноцид. Поняття геноциду. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Екоцид. Поняття екоциду. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Найманство. Особливості законодавчої конструкції. Поняття найманства. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Піратство. Особливості законодавчої конструкції. Поняття піратства. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку, що забезпечують дотримання міжнародних договорів та конвенцій.

Порушення законів та звичаїв війни. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Застосування зброї масового знищення. Особливості законодавчої конструкції. Поняття зброї масового знищення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки.

Кримінальні правопорушення проти осіб та установ, що мають міжнародний захист. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Посягання на життя представника іноземної держави. Особливості законодавчої конструкції. Момент закінчення кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони означеного кримінального правопорушення.

Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Тема 22. Основні положення Особливої частини кримінального законодавства зарубіжних країн

Загальна характеристика Особливої частини кримінального права зарубіжних країн. Види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я в кримінальному законодавстві зарубіжних країн. Види кримінальних правопорушень проти власності в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.

Види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності в кримінальному законодавстві зарубіжних країн. Види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки в кримінальному законодавстві зарубіжних країн. Кримінальне законодавство Великобританії, ФРН, США, Польської республіки, Республіки Казахстан, Іспанії, Туркменістану.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна:

1. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В.Я. Тацій, В.І. Борисов, Л.М. Демидова, та ін.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, Л.М. Демидової. Харків: Право, 2017. 440 с.
2. Андрушко А. А. Теоретико-прикладні засади запобігання та протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи : монографія. Київ : Ваїте, 2020. 560 с.
3. Бабаніна В. В. Механізм створення та реалізації кримінального законодавства України : монографія. Київ: Маслаков, 2019. 512 с.
4. Бабаніна В. В. Співвідношення кримінального права та кримінального закону. *Право і суспільство*. 2017. № 3, ч. 2. С. 160–165.
5. Берзін П. С. Поведінка людини в кримінальному праві, кримінальне правопорушення та склад кримінального правопорушення: навч. посіб. Київ: Алерта, 2023. 558 с.
6. Вартилецька І. А., Шармар О. М. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених в умовах воєнного стану та особливого періоду. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2021. Вип. 1(15). С. 191–206.
7. Василевич В. В. Кримінологічна політика України : монографія. Київ : НАВС, 2020. 433 с.
8. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид. 10-те, перероб. та допов. Київ: Алерта, 2024. 604 с.
9. Вереша Р. В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина. навч. посіб. Київ: Алерта, 2022. 612 с.
10. Вознюк А. А., Жук І. В. Порушення законів і звичаїв війни: безпосередні об'єкти, предмети та потерпілі від злочину. Загальні положення «jus in bello». *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2022. Вип. 4 (100). С. 57–74.
11. Вознюк А. А. Воєнний та надзвичайний стан як обставини, що впливають на кваліфікацію кримінального правопорушення або призначення покарання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 6. С. 308–317.
12. Вознюк А. А. Встановлення або поширення злочинного впливу: актуальні питання кримінальної відповідальності. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2021. № 3 (17). С. 21–39.
13. Вознюк А. А. Кримінальне право України. Загальна частина : конспект лекцій. Нац. акад. внутр. справ. Київ: Освіта України, 2016. 235 с.
14. Вознюк А. А. Кримінально-правові ознаки організованих груп і злочинних організацій : монографія. Київ : НАВС, 2015. 191 с.
15. Вознюк А. А. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності учасників організованих злочинних об'єднань : монографія / Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. 236 с.

16. Вознюк А. А., Письменський Є. О. Кримінально-правовий механізм передачі засудженого для обміну як військовополоненого: актуальні проблеми та способи їх розв'язання. *Київський часопис права*. 2022. № 4. С. 111–120.
17. Вознюк А. А., Письменський Є. О. Передача засудженого для обміну як військовополоненого: кримінально-правові аспекти звільнення від відбування покарання. *Київський часопис права*. 2022. № 3. С. 112–120.
18. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович, Е. В. Расюк, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер.) та ін.; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка і В. Л. Федоренка. Київ: Видавництво Ліра-К, 2016. 524 с.
19. Джужа А. О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевої недоторканості дитини: монографія / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2013. 193 с.
20. Дудоров О. О. Зловживання впливом: проблеми кваліфікації (судова практика). *Юридичний вісник України*. 2019. URL: <https://barristers.org.ua/news/zlovzhyvannya-vplyvom-problemy>.
21. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2019. 288 с.
22. Івахненко О. А. Кримінальна відповідальність за хуліганські діяння: хуліганські злочини та склади злочинів : монографія. Київ : Вид. Право, 2016. 184 с.
23. Кваліфікація та розслідування кримінальних правопорушень проти журналістів : наук.-практ. посіб. : Дрозд О. Ю., Вознюк А. А., Мовчан Р. О., Грига М. А., Антощук А. О., Бабаніна В.В., Сербин Р. А., Антонюк П. Є. Київ : Норма права, 2024. 114 с.
24. Кваліфікація та розслідування порушення законів і звичаїв війни : наук.-практ. посіб. : за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе, В. В. Чернея, А. А. Вознюка. Київ : Норма права, 2023. 322 с.
25. Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність : монографія. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. 749 с.
26. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / Вид. 3-тє, допов. і переробл. Київ: Атіка, 2007. 592 с.
27. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування. / За ред. М.І. Хавронюка. Київ : Москаленко О.М., 2019. 464 с.
28. Кошевський В. С., Воробей П. А., Савченко А. В., Семенюк О. О., Колб О. Г. Кримінально-правова охорона соціального та пенсійного страхування: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 154 с.
29. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені злочинною спільнотою (статті 255, 255¹, 255², 255³, 256 Кримінального кодексу України): наук.-практ. коментар / А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, С. С. Чернявський. Київ: Норма права, 2021. 130 с.

30. Кримінальне право України. Особлива частина: навч.-метод. посіб. / Л. Абакіна-Пілявська, К. Агапова, А. Берш та ін.; за заг. ред. Ю. Ю. Коломієць, О. В. Ободовського. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 228 с.
31. Кримінальне право. Загальна частина: науково-експертні висновки / за ред. П.С. Берзіна. Київ: Алерта, 2024. 662 с.
32. Кримінально-виконавче право України : підручник : Т. 1 (у 2-х т.) / А.А. Музика, В.Я. Конопельський, Є. О. Письменський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Є. Ю. Бараша. Київ : Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т.–П. 2018. 364 с.
33. Кузнецов В. В., Семчук Н. О., Чабанюк В. Д. Кримінально-правова охорона моральності неповнолітніх: порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ, ФОП Кандиба Т.П., 2017. 276 с.
34. Литвинов О. М. Концептуальна модель механізму кримінальної відповідальності: монографія. Харків: Золота миля, 2017. 180 с.
35. Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України) : Київ: ВПЦ «Київський університет», 2006. 573 с.
36. Митрофанов І. І., Стрельцов Є. Л. Кримінально-правове забезпечення охорони законної професійної діяльності журналіста : монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 302 с.
37. Мовчан Р.О. «Воєнні» новели Кримінального кодексу України: правотворчі та правозастосовні проблеми : монографія. Київ : Норма права, 2022. 244 с.
38. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Грищук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
39. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України /За ред. М. І. Мельника М. І. Хавронюка. 11-те вид., перероб. та допов. Київ: ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
40. Невідома Н. В. Вчинення злочину організованою групою : монографія. Київ: Вид. Право, 2017. 224 с.
41. Нетеса Н. В. Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони або використання надр: монографія. Харків : Право, 2013. 302 с.
42. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.
43. Олійник О. С. Кримінально-правова характеристика незаконного заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель: монографія. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2016. 220 с.
44. Панов М. І., Харитонов С. О. Основи кваліфікації кримінальних правопорушень: навч посіб. Харків, Норма права, 2023. 460 с.
45. Проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / М.Г. Арманов, О.О. Книженко, Н.М. Ярмиш та ін. Київ: Нац. акад. прок. України, 2017. 392 с.

46. Рубашенко М. А. Кримінальна відповідальність за посягання на територіальну цілісність і недоторканість України: монографія. Київ: Вид. Право, 2017. 288 с.
47. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 168 с.
48. Савченко А. В. Шуляк Ю. Л. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини (у схематичних діаграмах) : навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 312 с.
49. Савченко А. В., Сюравич В. Г. Хабар (заміна даного терміну на «неправомірна вигода», згідно змін до КК України). *Українська кримінологічна енциклопедія* /за заг. ред. В. В. Чернея, В. В. Сокурєнка; упоряд. О. М. Джу́жа, О. М. Литвинов. Харків. Київ: Харк. нац. ун-т внутр. справ; Нац. акад. внутр. справ, Кримін. асоц. України, Золота миля. 2017. С. 740–741.
50. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження : монографія. Київ : КНТ, 2007. 596 с.
51. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика) : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 168 с.
52. Семенюк О. О. Кримінально-правова характеристика порушення законодавства про референдум : монографія. Київ: Видавництво ТОВ «НПВ «Інтерсервіс», 2012. 212 с.
53. Симоненко Н. О., Савченко А. В, Горбачевський В. Я. Кримінально-правова характеристика згвалтувань : навч. посіб. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2022. 90 с.
54. Симоненко Н. О., Савченко А. В, Стрільців О. М. Кримінально-правова характеристика та особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів : навч. посіб. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2023. 254 с.
55. Сироїд Т. Л. Міжнародне кримінальне право : підруч. Харків : Право, 2023. 512 с.
56. Скок О. С. Злочини невеликої тяжкості та питання кримінальної відповідальності: монографія. Київ: Вид. Право, 2017. 264 с.
57. Смаглюк О. В., Мусатенко В. М. Міграція та актуальні питання протидії торгівлі людьми, пов'язані із збройною агресією на території України. *Migration & Law*. 2023. №2 (5-6). С. 44–52.
58. Строган А. Ю. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності : навч. посіб. Київ: Атіка, 2007. 424 с.
59. Судово-практичний коментар до Кримінального кодексу України : упор. та автор передмови М. І. Хавронюк. Київ: Юрисконсульт, 2006. 550 с.
60. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві : монографія. Київ : Вид. Право, 2016. 256 с.
61. Фесенко Є. В. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони : монографія. Київ : Атіка, 2004. 280 с.

62. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми : монографія. Київ : Атіка, 2005. 332 с.

63. Хавронюк М. І. Довідник з Особливої частини Кримінального кодексу України. Київ: Істина, 2004. 504 с.

64. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2007. 557 с.

65. Шармар О. М. Об'єктивна сторона складу злочину прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України): проблемні питання кваліфікації. *Актуальні проблеми кримінального права* : матеріали XII Всеукр. наук.-теорет. конф., присвяч. пам'яті проф. П. П. Михайленка (Київ, 18 листоп. 2021 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 184–186.

66. Шармар О. М. Проблемні питання злочинів проти людяності. *Кримінальне право в умова глобалізації суспільних процесів: традиції та новації* : матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Харків, 15 трав. 2020 р. Харків : Право, 2020. С. 417–420.

67. Шепітько М. В. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве показання : монографія ; за ред. проф. В. І. Борисова. Харків : Апостіль, 2012. 258 с.

Електронні джерела та адреси з мережі Internet:

1. Віденська конвенція про дипломатичні зносини : прийнята 18 квіт. 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048.

2. Віденська конвенція про консульські зносини : прийнята 24 квіт. 1963 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_047.

3. Здійснення кримінального провадження та воєнний стан: які виклики стоять перед судами України. *Верховний Суд* : [Офіційний сайт]. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1276689/>.

4. Конвенція ООН про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства : підписана 26 листоп. 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_168.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : прийнята 4 листоп. 1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_004.

6. Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна : прийнята 14 верес. 1963 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_244.

7. Конституція України : Основний Закон від 28 черв. 1996 р. URL: <http://www.president.gov.ua/en/content/constitution.html>.

8. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

9. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини : наук.-практ. посіб. /

А. В. Столітній та ін.; за заг. ред. А. В. Столітнього. 3-тє вид., допов. та переробл. Київ : Норма права, 2021. 1102 с.

10. Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила») : прийняті 29 листоп. 1985 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_211.

11. Положення про дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав в Україні : указ Президента України від 10 черв. 1993 р. № 198/93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198/9>.

12. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Генеральної прокуратури України від 30 черв. 2020 р. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>

13. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05 лип. 2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

14. Про безоплатну правничу допомогу : Закон України від 2 черв. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>.

15. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23 лют. 2006 р. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.

16. Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21 груд. 2016 р. № 1798-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.

17. Про Державне бюро розслідувань України : Закон України від 12 листоп. 2015 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.

18. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 лип. 2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>.

19. Про міжнародні договори України : Закон України від 29 квіт. 2004 р. № 1906-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>.

20. Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

21. Про порядок здійснення помилування : указ Президента України від 21 квіт. 2015 р. № 223/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>.

22. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 трав. 2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

23. Про практику застосування примусових заходів медичного характеру та примусового лікування : постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 черв. 2005 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-05>.

24. Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини неповнолітніх : постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квіт. 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va005700-04>.

25. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості : постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 жовт. 2003 р. № 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03>.

26. Про практику призначення судами кримінального покарання : постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовт. 2003 р. № 7. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03/ed20031024>.

27. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями : постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 груд. 2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>.

28. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру : постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 трав. 2006 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06>.

29. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

30. Про роль судів у забезпеченні єдності застосування закону : висновок консультативної Ради європейських суддів від 10 листоп. 2017 р. № 20. URL: https://court.gov.ua/userfiles/media/opinion_20-UA.pdf.

31. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 берез. 1992 р. 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

32. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи : постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лют. 2003 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03>.

33. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи : постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 трав. 2008 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-08>.

34. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 2 черв. 2016 р. 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Бандитизм (ст. 257 КК України). Відмінність цього кримінального правопорушення від створення злочинної організації. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 13 “Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчиненими стійкими злочинними об’єднаннями”.

2. виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного збору чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 квітня 1996 р. № 6 “Про практику розгляду судами кримінальних справ про виготовлення або збут підроблених грошей чи цінних паперів”.

3. Види складів кримінальних правопорушень.

4. Виконання обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України (ст. 43-1 КК України).

5. Вимагання (ст. 189 КК України). Відмінність вимагання від розбою. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 “Про судову практику у справах про злочини проти власності”.

6. Виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії Російської Федерації проти України, глорифікація її учасників (ст. 436-2 КК України).

7. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність (ст. 304 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2004 р. № 2 “Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність”.

8. Грабіж (ст. 186 КК України). Відмінність грабежу від розбою. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 “Про судову практику у справах про злочини проти власності”.

9. Державна зрада (ст. 111 КК України). Відмінність від шпигунства. Закон України від 19 червня 2003 р. “Про основи національної безпеки України”.

10. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади (ст. 109 КК України). Конституційні положення щодо основних засад життєдіяльності суспільства, держави й людини в Україні.

11. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні.

12. Домашнє насильство (ст. 126-1 КК України).

13. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК України). Конституційні положення щодо захисту свободи та особистої недоторканності людини.

14. Залишення в небезпеці (ст. 135 КК України). Відмінність від ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані.

15. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

16. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з прийняттям уповноваженим органом рішення про передачу засудженого для обміну як військовополоненого (ст. 84-1 КК України).

17. Звільнення від кримінальної відповідальності.

18. Згвалтування (ст. 152 КК України). Відмінність цього злочину від сексуального насильства. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 2008 р. № 5 “Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи”.

19. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України). Відмінність цього кримінального правопорушення від перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 грудня 2003 р. № 15 “Про судову практику в справах про перевищення влади або службових повноважень”.

20. Зміст поняття “службова особа” у кримінальному праві.

21. Каткування (ст. 127 КК України). Відмінність від побоїв та мордування.

22. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності.

23. Класифікація кримінальних правопорушень та її практичне значення.

24. Колабораційна діяльність (ст. 111-1 КК України).

25. Контрабанда культурних цінностей та зброї (ст. 201 КК України України).

26. Контрабанда товарів (ст. 201-3 КК України України).

27. Корупційні кримінальні правопорушення: поняття, види, наслідки їх вчинення та загальна кримінально-правова характеристика.

28. Крадіжка (ст. 185 КК України). Відмінність крадіжки від грабежу. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 “Про судову практику у справах про злочини проти власності”.

29. Кримінальна відповідальність за вчинення кримінальних правопорушень у складі організованої групи та злочинної організації.

30. Кримінальна відповідальність за захоплення заручників.

31. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення проти правосуддя.

32. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

33. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

34. Кримінальна відповідальність за кримінальні правопорушення, що порушують законодавство про працю.

35. Кримінальна відповідальність та її гуманізація.

36. Кримінальна відповідальність: поняття та види. Співвідношення понять “кримінальна відповідальність” та “покарання”.

37. Кримінальне правопорушення: поняття, ознаки та їх зміст.

38. Кримінально-правова охорона виборчих прав громадян та права на участь у референдумі.

39. Кримінально-правовий захист статевої свободи та статевої недоторканності особи.

40. Кримінально-правові санкції.

41. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (ст. 209 КК України).

42. Множинність кримінальних правопорушень: поняття та види. Відмінність множинності від одиничних кримінальних правопорушень. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 7 “Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”.

43. Найманство (ст. 447 КК України). Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців (ратифікована Україною 14 липня 1993 р.).

44. Найманство (ст. 447 КК України). Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців (ратифікована Україною 14 липня 1993 р.).

45. Незаконне використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги (201-2 КК України).

46. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 4 “Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів”.

47. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 3 “Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами”.

48. Об’єкт кримінального правопорушення: поняття, ознаки. Класифікація об’єктів кримінальних правопорушень.

49. Образа честі і гідності військовослужбовця, погроза військовослужбовцю (ст. 435-1 КК України).

50. Обставини, що пом’якшують та обтяжують покарання.

51. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 червня 1992 р. № 8 “Про застосування судами законодавства, що

передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів”.

52. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

53. Осудність як ознака суб'єкта кримінального правопорушення.

54. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача (ст. 157 КК України).

55. Повторність кримінальних правопорушень. Відмінність повторності від рецидиву кримінальних правопорушень. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 7 “Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”.

56. Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні та її ознаки.

57. Поняття та види помилок у кримінальному праві.

58. Поняття та види причетності до кримінального правопорушення. Відмінність причетності до кримінального правопорушення від співучасті.

59. Поняття та мета покарання. Система покарань та її кримінально-правове значення.

60. Поняття, ознаки та значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

61. Поняття, ознаки та значення суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

62. Поняття, предмет, метод і джерела кримінального права України.

63. Попередня кримінально протиправна діяльність: поняття та види.

64. Порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 року № 7 “Про практику застосування судами України законодавства у справах злочини проти безпеки виробництва”.

65. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 14 “Про практику застосування судами України законодавства у справах про деякі злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту, а також про адміністративні правопорушення на транспорті”.

66. Пособництво державі-агресору (ст. 111-2 КК України).

67. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України). Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 5 “Про судову практику у справах про хабарництво”.

68. Примусові заходи виховного характеру: поняття та види, порядок застосування. Постанова Пленуму Верховного Суду України від

15 травня 2006 р. № 2 “Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру”.

69. Примушування давати показання (ст. 373 КК України). Конституційні положення щодо забезпечення доведеності вини у вчиненні злочину.

70. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ст. 355 КК України). Відмінність від вимагання. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 “Про судову практику у справах про злочини проти власності”.

71. Примушування до шлюбу (ст. 151-2 КК України).

72. Принципи кримінального права.

73. Розбій (ст. 187 КК України). Відмінність розбою від вимагання та бандитизму. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 “Про судову практику у справах про злочини проти власності”.

74. Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК України). Закон України від 21 січня 1994 р. № 3855-ХІІ “Про державну таємницю”.

75. Склад кримінального правопорушення: поняття, елементи та ознаки. Співвідношення понять «кримінальне правопорушення» та «склад кримінального правопорушення».

76. Специфічні прояви співучасті у кримінальному правопорушенні.

77. Спеціальна конфіскація у кримінальному праві. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

78. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній (ст. 255 КК України).

79. Суб'єкт кримінального правопорушення.

80. Сукупність кримінальних правопорушень. Правові наслідки сукупності кримінальних правопорушень. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 7 “Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки”.

81. Терористичний акт (ст. 258 КК України). Закон України від 20 березня 2003 р. № 638-ІV “Про боротьбу з тероризмом”

82. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність: поняття та види.

83. Торгівля людьми (ст. 149 КК України). Конвенція ООН про боротьбу з торгівлею людьми і експлуатацією проституції третіми особами від 21 березня 1949 р.

84. Умисне вбивство (ст. 115 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи”.

85. Умисне знищення або пошкодження майна (ст. 194 КК України).

86. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК України). Відмінність умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого, від умисного вбивства. Постанова Пленуму Верховного Суду України від

7 лютого 2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров’я особи”.

87. Умисні вбивства при пом’якшуючих обставинах (ст. 116, 117, 118 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 7 лютого 2003 р. № 2 “Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров’я особи”.

88. Умови правомірності затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.

89. Умови правомірності крайньої необхідності у кримінальному праві. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.

90. Умови правомірності необхідної оборони у кримінальному праві. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 1 “Про судову практику в справах про необхідну оборону”.

91. Ухилення від сплати податків, зборів (обов’язкових платежів) (ст. 212 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 8 жовтня 2004 р. № 15 “Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов’язкових платежів”.

92. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України (ст. 110-2 КК України).

93. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою, злочинною організацією.

94. Функції кримінального права.

95. Функції складу кримінального правопорушення.

96. Хуліганство (ст. 296 КК України). Відмінність від групового порушення громадського порядку та від масових заворушень. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 22 грудня 2006 р. № 10 “Про судову практику в справах про хуліганство”.

97. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі.

98. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Указ Президента України № 503/97 від 10 червня 1997 р. “Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності”.

99. Шахрайство (ст. 190 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 р. № 10 “Про судову практику у справах про злочини проти власності”.

100. Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України). Постанова Пленуму Верховного Суду України від 25 квітня 2003 р. № 3 “Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності”.

3. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 1. Поняття адміністративного права

Дефініція адміністративного права. Предмет адміністративного права. Відносини публічного управління, або публічно-управлінські відносини. Відносини відповідальності публічної адміністрації, або судового і адміністративного оскарження її дій. Відносини, що виникають при наданні адміністративних послуг. Відносини відповідальності за порушення загальнообов'язкових правил, установлених публічною адміністрацією. Публічна адміністрація і відносини адміністративних зобов'язань. Публічне адміністрування.

Тема 2. Метод адміністративного права

Поняття методу правового регулювання суспільних відносин. Метод субординації. Метод координації. Метод реординації. Приписи в адміністративно-правовому регулюванні. Заборони в адміністративно-правовому регулюванні. Дозволи в адміністративно-правовому регулюванні. Владність адміністративно-правового регулювання.

Тема 3. Соціальне призначення адміністративного права

Виникнення адміністративного права. Публічність адміністративного права. Адміністративне право у галузевій класифікації правової системи. Структура адміністративного права. Функції адміністративного права. Джерела адміністративного права. Взаємодія адміністративного права з іншими галузями права. Відмежування адміністративного права від інших галузей права. Розмежування адміністративного і цивільного права. Розмежування адміністративного і фінансового права. Розмежування адміністративного і корпоративного права.

Тема 4. Адміністративно-правові норми. Адміністративно-правові відносини

Поняття адміністративно-правової норми. Державні гарантії дії адміністративно-правових норм. Відміни адміністративно-правових норм від норм інших галузей права. Структура адміністративно-правової норми. Гіпотеза та її види. Диспозиція та її особливості. Санкція. Класифікація адміністративно-правових норм за спрямованістю змісту. Класифікація адміністративно-правових норм за адресатами або суб'єктами. Класифікація адміністративно-правових норм за формою припису. Класифікація адміністративно-правових норм за галузевою належністю. Класифікація адміністративно-правових норм за межею дії. Класифікація адміністративно-правових норм за ступенем спільності. Класифікація адміністративно-правових норм за повнотою викладених велінь. Класифікація адміністративно-правових норм за юридичною силою. Реалізація норм адміністративного права. Види

реалізації (виконання, використання, додержання, застосування). Вимоги до застосування норм адміністративного права (законність, обґрунтованість, доцільність).

Поняття адміністративно-правових відносин. Публічне адміністрування — сфера виникнення адміністративних правовідносин. Адміністративно-правові та суспільні відносини. Адміністративно-правові відносини та адміністративно-правові норми. Адміністративно-правові відносини та юридичні факти. Особливості адміністративно-правових відносини. Види адміністративних правовідносин.

Тема 5. Суб'єкти адміністративного права

Поняття суб'єктів адміністративного права. Соціальні та юридичні ознаки суб'єкта адміністративного права. Суб'єкт адміністративного права і суб'єкт адміністративних правовідносин. Складові адміністративної правосуб'єктності. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Наявність прав у сфері публічного адміністрування. Наявність адміністративно-правових обов'язків. Система суб'єктів адміністративного права. Публічна адміністрація як суб'єкт адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права. Іноземці як суб'єкти адміністративного права. Адміністративно-правовий статус об'єднань громадян. Види об'єднань громадян. Політичні партії та громадські об'єднання. Способи легалізації громадських об'єднань.

Тема 6. Адміністративний процес

Зміст адміністративного процесу. Адміністративний процес і предмет адміністративного права. Специфіка адміністративно-процесуальних норм. Специфіка адміністративно-процесуальних відносин. Вузкий та широкий підходи до розуміння адміністративного процесу: історичний і сучасний аспекти. Адміністративна юрисдикція: традиційні уявлення і нормативна сучасність. Структура адміністративного процесу. Поняття адміністративної справи. Поняття адміністративного провадження. Поняття стадії адміністративного провадження.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Тема 8. Поняття публічної адміністрації

Категорія «публічна адміністрація» в нормативних і літературних джерелах. Функціональний підхід до розуміння публічної адміністрації. Організаційно-структурний підхід до розуміння публічної адміністрації. Публічна влада (влада народу, державна влада (законодавча, виконавча, судова), місцеве самоврядування) і публічна адміністрація. Дефініція категорії «публічна адміністрація». Органи публічної адміністрації в умовах воєнного стану.

Тема 9. Президент України і публічна адміністрація

Президент України і система органів публічної адміністрації. Співвідношення Президента України з гілками влади. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади. Повноваження Президента України щодо формування структур публічної адміністрації. Повноваження Президента України щодо визначення змісту діяльності структур публічної адміністрації. Повноваження Президента України щодо забезпечення законності у сфері публічного адміністрування. Повноваження Президента України щодо управління у сферах національної безпеки та оборони держави. Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби Президента України. Акти Президента України.

Тема 10. Кабінет Міністрів України і публічна адміністрація

Місце Кабінету Міністрів України в системі органів публічної адміністрації. Основні завдання Кабінету Міністрів України. Принципи діяльності Кабінету Міністрів України. Правові засади діяльності Кабінету Міністрів України. Склад Кабінету Міністрів України та статус його членів. Програма діяльності Кабінету Міністрів України. Компетенція Кабінету Міністрів України. Урядові комітети. Акти Кабінету Міністрів України.

Тема 11. Центральні органи виконавчої влади в публічній адміністрації

Поняття центральних органів виконавчої влади як суб'єктів публічної адміністрації. Види центральних органів виконавчої влади. Міністерства і системи органів публічної адміністрації. Правові засади діяльності міністерств. Акти міністерств. Адміністративно-правовий статус державних служб, державних агентств, державних інспекцій, державних бюро. Центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом в системі органів публічної адміністрації. Правові засади діяльності центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом. Акти центральних органів виконавчої влади із спеціальним статусом. Взаємодія центральних органів виконавчої влади з іншими у суб'єктами публічної адміністрації.

Тема 12. Місцеві органи виконавчої влади в публічній адміністрації

Поняття місцевих органів виконавчої влади як суб'єктів публічної адміністрації. Види місцевих органів виконавчої влади. Місцеві державні адміністрації в системі органів публічного адміністрування. Основні завдання місцевих державних адміністрацій. Принципи діяльності місцевих державних адміністрацій. Правові засади діяльності місцевих державних адміністрацій. Повноваження місцевих державних адміністрацій. Делегування місцевим державним адміністраціям повноважень обласних і районних рад. Відносини місцевих державних адміністрацій з іншими суб'єктами публічного адміністрування. Відносини місцевих державних адміністрацій з громадянами. Акти місцевих державних адміністрацій. Оскарження та скасування актів місцевих державних адміністрацій. Апарат місцевих державних адміністрацій.

Особливості здійснення виконавчої влади в м. Києві. Військово-цивільні адміністрації та їх повноваження у сфері виконавчої влади.

Тема 13. Органи місцевого самоврядування в публічній адміністрації

Поняття органів місцевого самоврядування як суб'єктів публічної адміністрації. Правові засади функціонування органів місцевого самоврядування. Закон України від 21 травня 1997 р. «Про місцеве самоврядування в Україні». Види органів місцевого самоврядування. Загальна компетенція сільських, селищних, міських рад. Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад. Повноваження районних і обласних рад. Делегування повноважень районних і обласних рад відповідним місцевим державним адміністраціям. Сільський, селищний, міський голова. Органи самоорганізації населення. Виконавчі органи рад. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Власні (самоврядні) повноваження. Делеговані повноваження. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Взаємодія місцевих органів місцевого самоврядування з іншими у суб'єктами публічного адміністрування в умовах воєнного стану.

Тема 14. Публічна служба

Поняття публічної служби. Види публічної служби. Державна служба. Поняття державної служби. Прийняття на державну службу в умовах воєнного стану. Обмеження, пов'язані з прийняттям на державну службу. Проходження державної служби. Обмеження, пов'язані з проходженням державної служби. Класифікація посад. Ранги державних службовців. Припинення державної служби. Служба в органах місцевого самоврядування. Дипломатична служба. Служба в органах внутрішніх справ. Військова та альтернативна (невійськова) служба. Інші види публічної служби.

Тема 15. Методи публічного адміністрування

Поняття методів публічного адміністрування. Види методів публічного адміністрування. Переконання в публічному адмініструванні. Заохочення в публічному адмініструванні. Примус в публічному адмініструванні. Види примусових заходів в публічному адмініструванні. Заходи попередження в умовах воєнного стану. Заходи припинення. Заходи відповідальності за порушення установлень публічної адміністрації.

Тема 16. Форми публічного адміністрування

Поняття форм публічного адміністрування. Види форм публічного адміністрування. Адміністративна нормотворчість. Адміністративне розпорядництво. Адміністративний договір. Реєстраційні та інші юридично значущі дії. Організаційні дії. Матеріально-технічні операції.

Тема 17. Забезпечення законності публічного адміністрування

Поняття законності. Гарантії забезпечення законності. Правовий механізм забезпечення законності. Способи забезпечення законності. Контроль як спосіб забезпечення законності. Нагляд як спосіб забезпечення законності. Звернення громадян як спосіб забезпечення законності.

Тема 18. Зміст публічного управління

Публічний інтерес. Публічна влада. Влада публічної адміністрації (адміністративна влада). Публічне управління як спосіб реалізації публічної влади. Види публічного управління. Державне управління. Місцеве самоврядування. Громадське управління.

РОЗДІЛ 3. ВІДНОСИНИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Тема 19. Поняття адміністративних послуг

Адміністративні послуги в предметі адміністративного права. Суб'єкти надання адміністративних послуг. Суб'єкти отримання адміністративних послуг. Юридичний зміст адміністративної послуги. Адміністративні послуги як засіб реалізації прав громадян. Акти адміністративних послуг. Дефініція адміністративної послуги.

Тема 20. Нормативне забезпечення адміністративних послуг

Нормативні акти, які встановлюють загальні засади щодо надання адміністративних послуг. Нормативні акти, які встановлюють підстави та процедури надання окремих видів адміністративних послуг. Регулювання адміністративних послуг законами. Регулювання адміністративних послуг актами Кабінету Міністрів. Регулювання адміністративних послуг актами центральних органів виконавчої влади. Регулювання адміністративних послуг місцевими органами публічної адміністрації.

РОЗДІЛ 4. ВІДНОСИНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ВІДНОСИНИ

Тема 21. Загальні положення адміністративного судочинства

Судовий адміністративний процес. Поняття адміністративного судочинства. Характеристика Кодексу адміністративного судочинства України. Завдання адміністративного судочинства. Принципи адміністративного судочинства. Поняття адміністративного позову.

Тема 22. Організація адміністративного судочинства

Система адміністративних судів. Місцеві адміністративні суди. Апеляційні адміністративні суди. Верховний суд України. Юрисдикція адміністративних судів. Предметна юрисдикція адміністративних судів. Територіальна юрисдикція адміністративних судів. Інстанційна юрисдикція адміністративних судів. Особи, які беруть участь у справі. Сторони в судовому

адміністративному процесі. Інші учасники адміністративного судового процесу. Докази в адміністративному судочинстві.

Тема 23. Види проваджень за Кодексом адміністративного судочинства

Провадження в суді першої інстанції. Право на звернення до адміністративного суду. Апеляційне провадження. Поняття апеляції в адміністративному судочинстві. Суд апеляційної інстанції. Порядок і строки апеляційного оскарження. Касаційне провадження. Поняття касації в адміністративному судочинстві. Суд касаційної інстанції. Право на касаційне оскарження.

Тема 24. Процесуальний примус

Поняття заходів процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу. Попередження. Видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід. Штраф. Особливості застосування заходів процесуального примусу.

РОЗДІЛ 5. ВІДНОСИНИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Тема 25. Законодавче забезпечення відповідальності за адміністративні правопорушення (проступки)

Конституційність відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень. Законодавство України про адміністративні правопорушення. Характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. Характеристика інших актів законодавства щодо адміністративних правопорушень. Завдання Кодексу України про адміністративні правопорушення. Взаємодія Кодексу України про адміністративні правопорушення з іншими актами законодавства, що регулюють адміністративну відповідальність. Повноваження місцевих рад щодо прийняття рішень, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність. Чинність закону про відповідальність за адміністративні правопорушення.

Тема 26. Поняття адміністративного правопорушення (проступку)

Визначення адміністративного проступку в законодавстві. Історія поняття «адміністративний проступок» і його співвідношення з поняттям «адміністративне правопорушення». Апостеріорні і апріорні ознаки адміністративного проступку. Суспільна небезпечність і шкідливість адміністративного проступку. Співвідношення адміністративного проступку і злочину. Співвідношення адміністративного і дисциплінарного проступку.

Тема 27. Склад адміністративного проступку.

Поняття складу адміністративного проступку. Види складів адміністративного проступку. Система ознак складу. Об'єкт адміністративного проступку. Об'єктивна сторона адміністративного проступку. Суб'єкт адміністративного проступку. Суб'єктивна сторона адміністративного проступку. Вчинення адміністративного правопорушення умисно. Вчинення адміністративного правопорушення з необережності. Види адміністративних правопорушень. Запобігання адміністративним правопорушенням.

Тема 28. Адміністративна відповідальність

Поняття і підстави адміністративної відповідальності. Законодавче забезпечення адміністративної відповідальності. Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність. Відповідальність посадових осіб. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. Особливості відповідальності поліцейських за військові адміністративні правопорушення. Відповідальність іноземних громадян і осіб без громадянства. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність). Можливість звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення.

Вікові межі адміністративної відповідальності неповнолітніх. Застосування до неповнолітніх заходів впливу. Зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого. Застереження. Догана або сувора догана. Передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання. Застосування до неповнолітніх загальних підстав адміністративної відповідальності.

Тема 29. Адміністративні стягнення

Поняття адміністративного стягнення. Мета адміністративного стягнення. Система адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх. Основні і додаткові адміністративні стягнення. Попередження. Штраф. Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. Конфіскація предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. Позбавлення спеціального права, наданого даному громадянину. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Громадські роботи. Виправні роботи. Адміністративний арешт. Адміністративний арешт з утриманням на гауптвахті.

Тема 30. Накладення адміністративного стягнення

Загальні правила накладення стягнення за адміністративне правопорушення. Обставини, що пом'якшують відповідальність за адміністративне правопорушення. Обставини, що обтяжують відповідальність

за адміністративне правопорушення. Накладення адміністративних стягнень при вчиненні кількох адміністративних правопорушень. Обчислення строків адміністративного стягнення. Строки накладення адміністративного стягнення. Строк, після закінчення якого особа вважається такою, що не була піддана адміністративному стягненню. Покладення обов'язку відшкодувати заподіяну шкоду. Забезпечення законності при застосуванні заходів впливу за адміністративні правопорушення.

Тема 31. Загальні засади адміністративно-деліктного провадження (провадження в справах про адміністративні проступки)

Поняття адміністративно-деліктного провадження (процесу). Завдання адміністративно-деліктного провадження. Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Загальна характеристика заходів забезпечення адміністративно-деліктного провадження. Доставлення порушника. Адміністративне затримання. Особистий огляд і огляд речей. Вилучення речей і документів (у тому числі посвідчення водія). Тимчасове затримання транспортного засобу. Відсторонення водіїв від керування транспортними засобами, річковими і маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції. Привід. Суб'єкти, яким надано право застосовувати заходи процесуального примусу.

Складення протоколу про адміністративне правопорушення. Особи, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення. Надіслання протоколу. Випадки, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається. Місце протоколу про адміністративне правопорушення у системі процесуальних документів адміністративно-деліктного провадження.

Зміст постанови по справі про адміністративне правопорушення. Види постанов по справі про адміністративне правопорушення.

Тема 32. Стадії адміністративно-деліктного провадження

Поняття стадії адміністративно-деліктного провадження. Порушення справи. Адміністративне розслідування. Докази і доказування у справі про адміністративне правопорушення. Види доказів. Оцінка доказів. Розгляд справи. Суб'єкти, які розглядають справи про адміністративні правопорушення. Підготовка справи до розгляду. Винесення постанови. Види постанов. Перегляд постанови. Оскарження постанови. Перегляд постанови вищестоящим керівником. Виконання постанови. Звернення постанови до виконання. Безпосереднє виконання постанови. Особливості виконання постанов про накладення окремих адміністративних стягнень

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України [Текст] : станом на 14 січ. 2019 р. : відповідає офіц. тексту. - Офіц. вид. - Харків : Право, 2019. – 246 с.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Чинне зак.-во зі змін. та доп. ст. на 20 січня 2024 року (відповідає офіц. текстові) - К.: ЦУЛ, – 2024. – 252с.
4. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20/print>
5. Про Кабінет Міністрів України: Закон від 27.02.2014 № 794-VII // Голос України від 01.03.2014. - № 39, / Спецвипуск /.
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – Ст.170.
7. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 08.07.2011 р. // Голос України від 03.08.2011 – № 142.
8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII// [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
9. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року // Урядовий кур'єр від 15.02.2011 - № 28.
10. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
11. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. // Офіційний вісник України. – 13 липня 2001 р. – № 26. – Ст. 1151.
12. Про столицю України – місто-герой Київ: Закон України від 15.01.1999 // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 11. – Ст. 79.
13. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 27. – Ст. 1123.
14. Про запобігання корупції : Закон від 14.10.2014 № 1700-VII // [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
15. Закон України «Про звернення громадян» // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №47. – Ст. 256.
16. Закон України «Про громадські об'єднання» // Офіційний вісник України, від 27.04.2012, № 30, стор. 26, стаття 1097, код акту 61211/2012
17. Про Національну поліцію : Закон від 02.07.2015 № 580-VIII [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
18. Закон України «Про адміністративні послуги» від 06.09.12 // Урядовий кур'єр від 10.10.2012 № 184. // [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
19. Положення про Офіс Президента України // затверджено Указом Президента України від 25 червня 2019 року № 436/2019 // Офіційний вісник Президента України – 2019 р., № 51, стаття 1734.

20. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 // <http://rada.gov.ua>

21. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки, Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р // <http://rada.gov.ua>.

Монографії, підручники, навчальні посібники тощо:

1. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / за ред.. О.В. Кузьменко. К. : Юрінком Інтер, 2016. 568 с.
2. Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану: колективна монографія / за заг. ред. В. Фелика, В. Курила. Київ: «Видавництво Людмила», 2023. 704 с.
3. Адміністративне право [Текст] : підручник / [Ю. П. Битяк та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2020. - 390, [1] с.
4. Адміністративне право України. Повний курс [Текст] : підручник / [В. В. Галуцько та ін.] ; за ред.: д-ра юрид. наук, проф. В. Галуцька та д-ки юрид. наук, проф. О. Правоторової ; Акад. адмін.-прав. наук, НДІ публ. права. - Вид. 4-те. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. - 654 с.
5. Адміністративне право [Текст] : підручник. - Львів : Растр - 7, 2022. 740 с.
6. Особливе адміністративне право [Текст] : підручник. Одеса : Гельветика, 2022. 464 с.
7. Адміністративне судочинство України [Текст] : навч. посіб. / Бортник Н. П. [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка", Ін-т права, психології та інновац. освіти. - Київ : Людмила, 2021. - 339 с.
8. Адміністративне судочинство: теорія адміністративної юрисдикції та практика реалізації окремих матеріально-правових і процесуальних інститутів адміністративного права [Текст] : монографія / С. О. Короед, М. В. Лошицький. - Київ : Людмила, 2021. - 203 с.
9. Гордєєв, В. В. Адміністративне судочинство [Текст] : навч.-метод. посіб. / В. В. Гордєєв, А. Л. Паскар. - Чернівці : ЧНУ, 2021. - 80 с.
10. Адміністративне право і процес: теорія та практика правозастосування : монографія / Р. С. Мельник. - Херсон : Гельветика, 2019. - 211 с.
11. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів Національної поліції [Текст]: навч. посіб. / [авт.кол.: В.М. Білик, С.Г. Братель, В.І. Варивода та ін. ; за ред. В.А. Кулікова]. – Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2023. – 285 с.
12. Апеляційні суди в системі суб'єктів адміністративного права : монографія / А. О. Кубишкіна, Н. С. Андрійченко, О. М. Резнік ; Сум. держ. ун-т. - Суми : Сум. держ. ун-т, 2018. - 191 с.
13. Бандура С. О. Адміністративно-правові засади адміністративного права України та країн-учасниць ЄС (Греції, Болгарії, Іспанії, Румунії)

порівняльно-правовий аналіз [Текст] : монографія / С. О. Бандура . - Херсон : Гельветика, 2019. - 156 с.

14. Джерела адміністративного права України: проблеми судового застосування : монографія / Володимир Решота ; ПВНЗ "Львів. ун-т бізнесу і права". - Львів : Галицька видавнича спілка, 2018. - 431 с.

15. Запобігання конфлікту інтересів у діяльності органів системи Міністерства внутрішніх справ : метод. рек. / [А. Б. Фодчук, О. М. Стрільців, І. Г. Гаман, І.Д. Пастух та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ. 2019. 72 с.

16. Зразкові та типові справи в адміністративному судочинстві : теорія і практика : монографія //Вісник... -Харків: Право - // В.А.Миколаєць - Київ: - 2020р. 403 с.

17. Кодекс адміністративного судочинства України : Кодекс України від 6 липня 2005 р. №2747-IV (У ред. Закону України від 3 жовтня 2017 р. №2147-VIII). Офіц. текст зі змін. та доп. станом на 10 жовтня 2020 р. // Мін. юстиції України - Київ: Форум, - 2020р. 295с.

18. Колпаков В.К. Послуги в предметі адміністративного права. *Науковий вісник Національної академії внутр. справ*: Науково-теоретичний журнал. 2011. № 1. С. 23 – 32.

19. Курс адміністративного права України: підручник / За ред. О. В. Кузьменко / Юрінком Інтер, 2018. — 904 с.

20. Методи адміністративного права: питання теорії та практики : монографія / В. В. Юровська ; Запоріз. нац. ун-т. - Запоріжжя : Гельветика, 2018. - 343 с.

21. Науково-практичний коментар Закону України "Про запобігання корупції"/ за ред.. О.В. Тахтая. Київ : Юрінком Інтер, 2020. – 348 с.

22. Науково-практичний коментар Кодекс України про адміністративні правопорушення // за заг. ред. С.В. Петкова. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 791 с.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.rada.gov.ua/> - Верховна Рада України
2. <http://www.guds.gov.ua> – Національне агентство України з питань державної служби
3. <http://www.naiu.kiev.ua> – Національна академія внутрішніх справ України
4. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Адміністративна відповідальність іноземців та осіб без громадянства.
2. Адміністративна відповідальність неповнолітніх.
3. Адміністративна процедура: поняття та законодавче забезпечення.
4. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування
5. Адміністративний арешт.
6. Адміністративний договір в публічному адмініструванні.
7. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні: поняття та види
8. Адміністративно-правовий статус біженців.
9. Адміністративно-правовий статус громадських об'єднань.
10. Адміністративно-правовий статус державних агентств.
11. Адміністративно-правовий статус державних бюро.
12. Адміністративно-правовий статус державних інспекцій.
13. Адміністративно-правовий статус державних служб.
14. Адміністративно-правовий статус іноземців та осіб без громадянства.
15. Арешт з утриманням на гауптвахті.
16. Види органів виконавчої влади.
17. Види постанов у справі про адміністративний проступок.
18. Вимоги до позовної заяви.
19. Випадки, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається.
20. Виправні роботи.
21. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. Особливості відповідальності поліцейських за військові адміністративні правопорушення.
22. Відповідальність за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі.
23. Відсторонення водіїв від керування транспортними засобами та огляд на стан сп'яніння.
24. Вступ на державну службу в умовах воєнного стану
25. Громадські роботи та суспільно корисні роботи як адміністративні стягнення.
26. Джерела адміністративного права
27. Докази в адміністративному судочинстві.
28. Докази в справах про адміністративні правопорушення.
29. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
30. Запобігання корупційним проявам у публічній службі в умовах воєнного стану
31. Заходи попередження в публічному адмініструванні в умовах воєнного стану.

32. Заходи припинення в публічному адмініструванні.
33. Звернення громадян у системі способів забезпеченні законності.
34. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення.
35. Зміст та основні ознаки суб'єктивної сторони адміністративного проступку.
36. Інстанційна юрисдикція адміністративних судів.
37. Інструменти захисту прав приватних осіб у сфері публічного адміністрування
38. Інструменти публічного адміністрування
39. Кабінет Міністрів України і публічна адміністрація.
40. Категорії справ про адміністративні проступки, що розглядаються лише судами.
41. Конфіскація та оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.
42. Критерії, за якими суд оцінює правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта публічного адміністрування;
43. Методи публічного адміністрування.
44. Міністерства в публічній адміністрації.
45. Місце розгляду справ про адміністративні проступки.
46. Місцеві органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.
47. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування
48. Об'єкт адміністративного проступку.
49. Обставини, що виключають провадження в справах про адміністративні проступки.
50. Обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність.
51. Обставини, що пом'якшують адміністративну відповідальність.
52. Ознаки, що характеризують публічну владу в умовах воєнного стану
53. Окремі суб'єктивні публічні права та їх реалізація (право на доступ до публічної інформації).
54. Органи публічної адміністрації в умовах воєнного стану.
55. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права.
56. Оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення.
57. Основні та додаткові ознаки об'єктивної сторони адміністративного проступку.
58. Особливості неурядової організації як суб'єкта адміністративного права.
59. Особливості юридичного складу адміністративного проступку, зафіксованого в автоматичному режимі.
60. Підстави адміністративної відповідальності.
61. Підсудність адміністративних справ апеляційним судам.

62. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
63. Позбавлення спеціального права, наданого громадянину.
64. Поняття державної служби та публічної служби.
65. Поняття і види стягнень за Кодексом України про адміністративні правопорушення.
66. Поняття та види суб'єктів адміністративного проступку.
67. Поняття та ознаки адміністративного проступку.
68. Поняття та структура публічної адміністрації.
69. Порядок і підстави проведення особистого огляду та огляду речей.
70. Порядок і підстави тимчасового вилучення посвідчення водія.
71. Порядок і підстави тимчасового затримання транспортних засобів.
72. Порядок оскарження постанови суду у справі про адміністративне правопорушення.
73. Права особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.
74. Предмет адміністративного права.
75. Президент України і публічна адміністрація.
76. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права.
77. Принципи належного врядування в адміністративному праві
78. Принципи адміністративного судочинства.
79. Принципи адміністративної відповідальності.
80. Система адміністративних судів.
81. Справи, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів.
82. Справи, що підсудні місцевим адміністративним судам.
83. Справи, що підсудні окружним адміністративним судам.
84. Сторони в адміністративному судочинстві.
85. Строки накладення адміністративного стягнення.
86. Суд апеляційної інстанції в адміністративних справах.
87. Територіальна юрисдикція (підсудність) адміністративних судів.
88. Центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом в системі органів публічної адміністрації.
89. Штраф як адміністративне стягнення.